

ZARZĄDZENIE NR 0050/23/2025
BURMISTRZA GMINY I MIASTA W NOWYM MIASTECZKU

z dnia 17 kwietnia 2025 r.

**w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących raportu z diagnozy potrzeb
i potencjału wspólnoty samorządowej Gminy Nowe Miasteczko**

Na podstawie art. 5a i 5c ust. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz § 4 ust. 1 pkt. 1 i 2 załącznika do uchwały Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku Nr XIII/94/2015 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie: zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Nowe Miasteczko (Dz. U. Woj. Lubus. z 2015 r. poz. 2299) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Ogłaszam konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Nowe Miasteczko w celu zebrania opinii, uwag i propozycji na temat raportu z diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Gminy Nowe Miasteczko.

2. Raport z diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Gminy Nowe Miasteczko stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Konsultacje społeczne będą przeprowadzone w terminie 17.04.2025 r. do 05.05.2025 r.

§ 3. Konsultacje społeczne będą przeprowadzone w formie:

- 1) bezpośredniego spotkania z mieszkańcami;
- 2) ankiety- stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 4. 1. Spotkanie z mieszkańcami, o którym mowa w § 3 pkt. 1, odbędzie się dnia 05.05.2025 r. o godz. 15⁰⁰ w Gminnym Ośrodku Kultury w Nowym Miasteczku.

2. Uwagi, opinie i propozycje w formie przewidzianej w § 3 pkt. 2 można zgłaszać przez cały okres trwania konsultacji na adres e-mail: sekretariat@nowemiasteczko.pl oraz w Urzędzie Miejskim w Nowym Miasteczku, ul. Rynek 2, pok. nr 3- sekretariat.

3. Uwagi, opinie i propozycje złożone po upływie terminu, o którym mowa w § 2, nie będą brane pod uwagę.

§ 5. Wykonanie zarządzenia powierzam Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ
Łukasz Owsiński
Paweł Kozłowski

LOKALNE
BADANIA
SPOŁECZNE

WSPIERAMY LOKALNĄ POLSKĘ!

Raport z badań ilościowych i jakościowych

Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Gminy Nowe Miasteczko

Lokalne Badania Społeczne dla Urzędu
Miejskiego w Nowym Miasteczku

Spis treści:

1. Wprowadzenie i metodologia	3
2. Usługi społeczne w kontekście przeobrażeń polityki społecznej	7
3. Analiza danych zastanych	13
4. Analiza wyników badania ilościowego	31
5. Analiza wyników badania jakościowego z odbiorcami usług społecznych...	31
6. Rekomendacje i wnioski	57

1. Wprowadzenie i metodologia

Firma Lokalne Badania Społeczne przeprowadziła badanie ilościowe i jakościowe na zlecenie Gminy Nowe Miasteczko. Głównym celem wspomnianego przedsięwzięcia było przeprowadzenie diagnozy potencjału i potrzeb pod kątem usług społecznych. Zrealizowany został cykl badawczy z zastosowaniem różnych, wzajemnie powiązanych metod i technik badawczych.

Problemy i pytania badawcze:

Głównym celem badania było rozpoznanie potrzeb mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko i zbadanie lokalnego potencjału usługowego, w tym m.in:

- rodzajów usług, na które jest zapotrzebowanie,
- skali zapotrzebowania na poszczególne usługi społeczne,
- stanu zasobów w zakresie świadczenia usług społecznych m.in. przez lokalne organizacje, pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej i podmioty zatrudnienia socjalnego,
- dodatkowym celem była edukacja kadry OPS (docelowo – CUS).

Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej stanie się podstawą rozwoju usług społecznych w Gminie Nowe Miasteczko, określenia sposobu ich realizacji oraz możliwości zaangażowania w ten proces różnych interesariuszy: instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej, biznesu i – wreszcie – samych mieszkańców. Diagnoza posłuży opracowaniu Planu Wdrażania CUS i Programu Usług Społecznych, jak również będzie podstawą do opracowania Planu Organizowania Społeczności Lokalnej, który powinien uwzględniać wyniki rozpoznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających, uzupełniających usługi społeczne w sposób funkcjonalny. Informacje zintegrowane w raporcie wspomogą również programowanie lokalnych polityk publicznych, wyznaczając priorytetowe kierunki interwencji. Co za tym idzie, diagnoza będzie narzędziem dla władz Gminy i innych

podmiotów lokalnych, działających na rzecz zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców i skutecznego rozwiązywania problemów społecznych.

Kluczowe pytania badawcze:

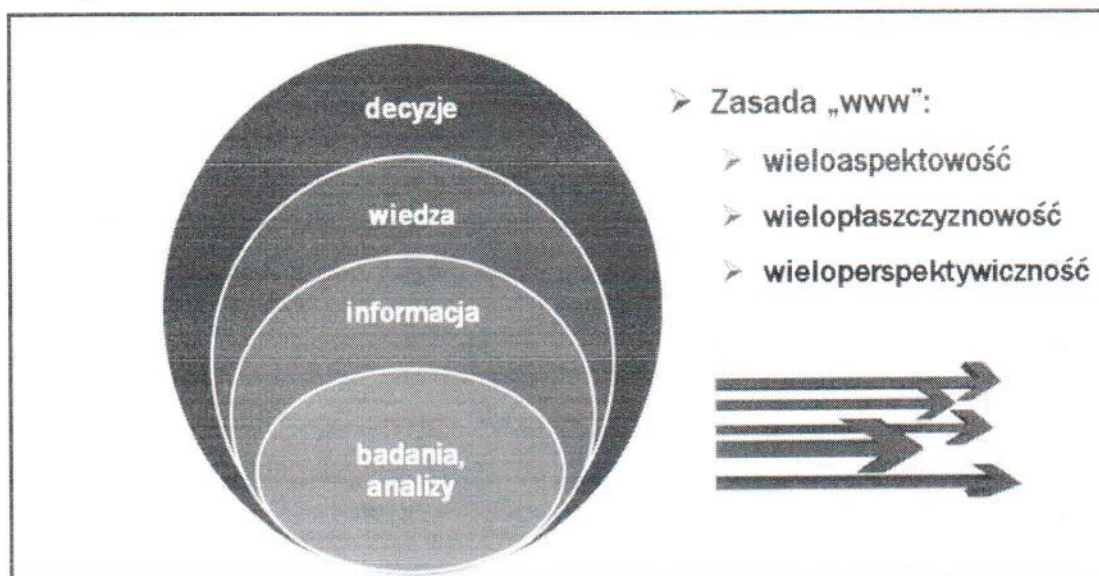
- Jakie usługi społeczne są świadczone w Gminie Nowe Miasteczko (m.in. rodzaje usług, usługodawcy, miejsca świadczenia usług, infrastruktura usługowa)?
- Jakich usług społecznych brakuje?
- Jaki jest stopień zaspokojenia potrzeb mieszkańców w obszarze usług społecznych?
- Jakie są zasoby i potencjały mieszkańców, grup społecznych i podmiotów lokalnych?
- Jakie podmioty świadczą usługi społeczne?
- Jakie podmioty mogłyby świadczyć usługi społeczne w przyszłości?
- Jakie są istniejące i możliwe sposoby zaangażowania różnych grup mieszkańców w proces rozwiązywania wspólnych problemów?
- Jakie są oczekiwane zasady i możliwości współpracy między podmiotami publicznymi, społecznymi i komercyjnymi?
- Jaki jest poziom aktywności społecznej i partycypacji mieszkańców?
- Jakie grupy (terytorialne i/lub kategoryjne) powinny zostać objęte pracą metodą OSL (Organizowanie Społeczności Lokalnej)?
- Jakie są kluczowe problemy i wyzwania społeczne?
- Jak postrzegana jest jakość życia w Gminie?

Metody, techniki i narzędzia badawcze (w tym projekty narzędzi badawczych):

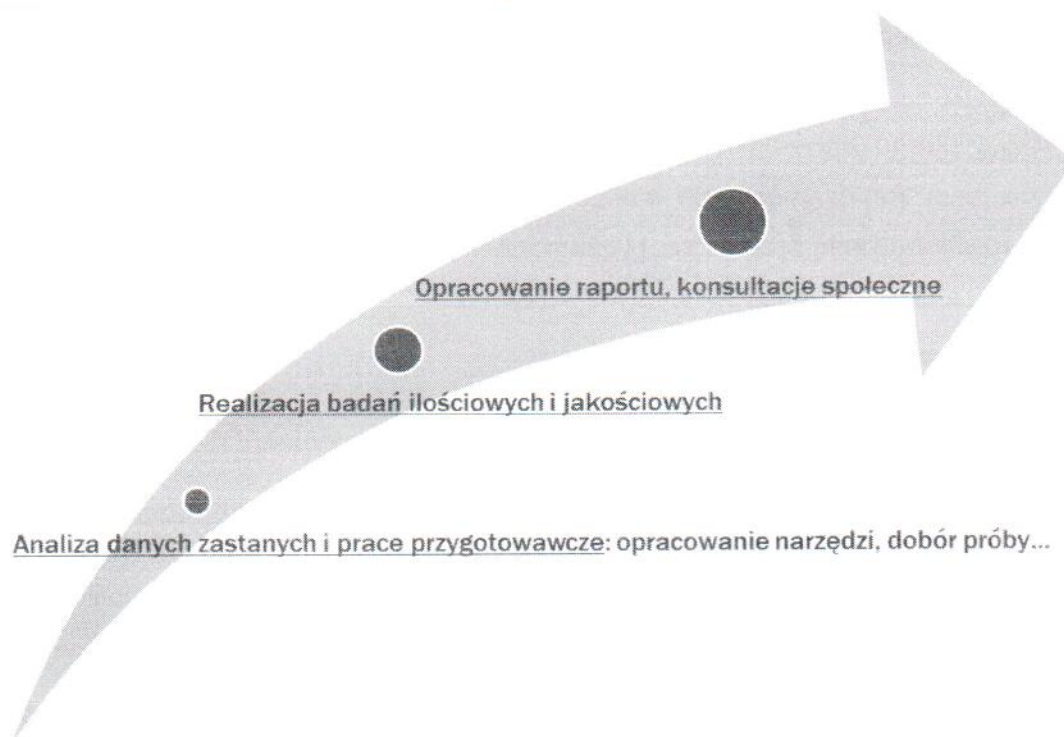
Podejście metodologiczne:

W badaniu zastosowana została **triangulacja metodologiczna**, a więc połączenie różnych, wzajemnie komplementarnych metod i technik badawczych (ilościowych i jakościowych). Co istotne, triangulacja dotyczyła nie tylko kwestii związanych z podejściem metodologicznym, ale również powiązaniem różnych źródeł danych oraz perspektyw (grup docelowych). Takie podejście pozwoliło na uzyskanie możliwie pełnej wiedzy, przyczyniając się do sformułowania trafnych wniosków i rekomendacji.

Ilustracja 1. Podejście badawcze oparte na zasadzie trzech „w”

Ilustracja 2. Ogólny schemat procesu badawczego

Uzyskany obraz jest wielowątkowy, wielopłaszczyznowy, a także – ze względu na możliwość zestawienia i porównania opinii różnych grup respondentów – wieloperspektywiczny („zasada WWW”). Innymi słowy, niniejszy projekt badawczy ma charakter kompleksowego, wieloetapowego i rozłożonego w czasie przedsięwzięcia. Badania ilościowe pozwoliły na uzyskanie danych statystycznych, przydatnych do zdiagnozowania sytuacji pod kątem sposobu świadczenia i organizacji usług społecznych w Gminie Nowe Miasteczko. Badania jakościowe dostarczyły bardziej szczegółowych informacji, które pozwoliły na uzyskanie pogłębionej wiedzy, m.in. z perspektywy lokalnych ekspertów, usługodawców, a także (różnych grup) odbiorców usług społecznych.

Nawiązując do powyższych zagadnień, zrealizowane przedsięwzięcie objęło następujące obszary badawcze:

- kapitał społeczny, aktywność, partycypacja, włączanie mieszkańców,
- ocena jakości życia,
- ranking problemów społecznych,
- potencjały i zasoby społeczności lokalnej,
- korzystanie z usług społecznych i poziom satysfakcji,
- ocena jakości pracy dotychczasowych i potencjału usługodawców,
- zapotrzebowanie na usługi społeczne,
- określenie grup docelowych i ich potrzeb,
- kwestia odpłatności usług,
- pakiety usług i sposób ich świadczenia,
- relacje OPS/CUS z podmiotami zewnętrznymi i współpraca z usługodawcami,
- komunikacja społeczna, edukacja, upowszechnianie wiedzy.

Metody i etapy badawcze:

- Analiza danych zastanych (desk research),
- Badanie ilościowe, miks metodologiczny CAWI + PAPI + CATI, N=512,

- Badanie jakościowe: Warsztaty/Zogniskowane Wywiady Grupowe – 2 spotkania z kluczowymi interesariuszami procesu tworzenia CUS:
 - ✓ organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej (potencjalni realizatorzy usług społecznych),
 - ✓ zespół badawczy, w tym przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku.

Tabela 3. Zrealizowane metody i etapy badawcze

Procedura badawcza	Sposób realizacji
Analiza danych zastanych (desk research)	Analiza dostępnych danych statystycznych oraz dokumentów strategicznych i programowych, raportów, analiz i opracowań...
Badanie ilościowe: CAWI + PAPI + CATI	N=512
Badanie jakościowe: Warsztaty/Zogniskowane Wywiady Grupowe	2 spotkania z kluczowymi interesariuszami procesu tworzenia CUS: - Organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej (potencjalni realizatorzy usług społecznych), - Zespół badawczy, w tym przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku
Konsultacje społeczne	

2. Usługi społeczne w kontekście przeobrażeń polityki społecznej

Konieczność rozwoju usług społecznych stanowi odpowiedź na aktualne wyzwania społeczne w Polsce i Unii Europejskiej. Rozwiązania oparte na usługach społecznych (szerzej publicznych) bardziej pasują do postindustrialnej rzeczywistości i nowego modelu społecznego. Dlatego współcześnie termin państwo opiekuńcze (*welfare state*) coraz częściej zastępuje się pojęciem „*social services state*”, bardziej oddającym specyfikę skoncentrowaną na usługach polityki społecznej. W stopniowo wyłaniającym się nowym podejściu do polityki społecznej warto zaznaczyć przynajmniej trzy istotne trendy, które są realnym powodem do inwestowania w sektor usług społecznych.

- różnorodność instytucjonalna w dostarczaniu i produkcji usług społecznych (*welfare pluralism*):

Odpowiedzialność za realizację zadań i usług społecznych rozkłada się na większą liczbę podmiotów działających w ramach różnych sektorów. Pluralizacja dotyczy szczególnie trzech obszarów – po pierwsze, instytucji realizujących zadania społeczne, po drugie, instrumentów finansowania, po trzecie, sposobów realizacji usług społecznych. Zakłada się, że w celu większej skuteczności działań społecznych administracja publiczna powinna w większym stopniu wykorzystywać aktywne społeczeństwo obywatelskie (np. poprzez tworzenie partnerskich relacji między państwem a organizacjami pozarządowymi). Z kolei na styku rynku i polityki społecznej tworzy się specyficzna forma przedsiębiorczości – ekonomia społeczna.

- ekonomizacja usług społecznych:

Kolejnym ważnym kierunkiem współczesnej polityki społecznej jest postępujący proces jej ekonomizacji. Polega on na powiązaniu różnych aktywizujących działań polityki społecznej z rynkiem pracy. Praca staje się kluczem do rozwiązywania różnorodnych problemów ekskluzji społecznej i ubóstwa, gdyż poprzez działania aktywizujące próbuje się rozwiązywać różnorodne kwestie socjalne dzięki integracji ludzi z rynkiem pracy. Z pewnością odpowiedzią na tę potrzebę są rozwiązania realizowane w duchu ekonomii społecznej.

Ekonomizacja polityki społecznej to także wprowadzanie do niej różnorodnych mechanizmów, które są związane z rozwiązaniami klasycznie rynkowymi. Chodzi tu przede wszystkim o takie procesy jak prywatyzacja i urynkowienie zadań społecznych, wprowadzanie konkurencyjności wśród producentów i dostawców świadczeń społecznych. Pojawia się też zjawisko tzw. quasi rynków w sferze społecznej, na których motywem działania nie musi być chęć zysku; z kolei nabywcy (mieszkańcy korzystający z usług) nie zużywają własnych zasobów; źródłem finansowania pozostają bardzo często środki publiczne.

- uspołecznienie usług społecznych:

W nowych podejściach do polityki społecznej zauważa się, że do pozytywnej zmiany roli i znaczenia usług społecznych przyczynia się w poważnym stopniu ich uspołecznienie, czyli wykorzystanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej. Można nawet stwierdzić, że sektor ekonomii społecznej (rozumiany szeroko czyli łącznie z organizacjami pozarządowymi) jest właściwie niezastąpiony, ze względu na fakt, że szybciej i skuteczniej dociera do odbiorców pomocy, jest bardziej elastyczny, innowacyjny, efektywniejszy finansowo. Ponadto sektor ekonomii społecznej łączy świadczenie usług społecznych z zacieśnianiem więzi społecznych i pogłębiania integracji społecznej, a także ze wzmacnianiem społeczeństwa obywatelskiego.

Kreowanie koncepcji usług socjalnych przez Unię Europejską

Komisja Europejska scharakteryzowała obszar tzw. usług interesu ogólnego w Zielonej Księdze (Green Paper Services on General Interest, 2003) oraz Białej Księdze (White Paper Services on General Interest, 2004) wskazując, że zagadnienia związane z usługami stanowią dla instytucji europejskich niezwykle ważny obszar rozwoju polityki społecznej. Usługi w interesie ogólnym (*Services of General Interest*), obejmują usługi zarówno o charakterze gospodarczym jak i niegospodarczym. Są to usługi, które bez interwencji publicznej nie byłyby świadczone, lub byłyby świadczone na innych warunkach. Realizowanie takich usług na zlecenie władzy publicznej wpływa na ich jakość, oraz umiarkowaną cenę z uwagi na dofinansowanie ze źródeł publicznych.

Z kolei usługi socjalne użyteczności publicznej są istotną częścią Europejskiego Modelu Społecznego. Dokument uzupełniający do komunikatu dotyczącego jednolitego rynku na miarę Europy XXI wieku „Usługi świadczone w interesie ogólnym, w tym usługi socjalne świadczone w interesie ogólnym: nowe zobowiązanie europejskie” z roku 2007 wskazuje, że usługi socjalne są postrzegane jako środek do osiągnięcia następujących celów:

- są to usługi zorientowane na osobę, przeznaczone do zaspokajania życiowych potrzeb człowieka, zwłaszcza potrzeb słabszych grup w społeczeństwie,

- zapewniają ochronę przed ogólnymi i szczególnymi zagrożeniami dla życia oraz pomagają w realizacji osobistych wyzwań i w sytuacjach kryzysowych,
- świadczone są również na rzecz rodzin, w kontekście zmiany wzorców rodziny, wspierania ich roli w opiece nad młodymi i starszymi członkami rodziny, jak również nad osobami niepełnosprawnymi, oraz kompensują ewentualny rozpad rodzin,
- są to kluczowe instrumenty ochrony podstawowych praw człowieka i ludzkiej godności; przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia i tworzenia równych szans dla wszystkich.

W realizacji usług społecznych użyteczności publicznej Komisja Europejska przewiduje preferencję dla konkretnych lokalnych realizatorów. Obok dotychczasowych klauzul społecznych pozwalających, by wykonawca do realizacji zamówienia publicznego zatrudnił osoby mające utrudniony dostęp do rynku pracy (art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych) dodatkowo preferowane będzie wsparcie kierowane do lokalnych podmiotów ekonomii społecznej. Usługi tego rodzaju powinny być zorganizowane w następujący sposób:

- zaspokojenie wielorakich potrzeb poszczególnych jednostek wymaga wszechstronności i personalizacji usług socjalnych, które muszą być opracowane i świadczone w sposób zintegrowany; często między odbiorcą usługi i usługodawcą istnieje osobista relacja,
- przy definiowaniu i świadczeniu usługi trzeba uwzględniać różnorodność ich adresatów,
- usługi socjalne świadczone w celu zaspokojenia potrzeb osób należących do słabszych grup społeczeństwa charakteryzuje często asymetryczny stosunek między usługodawcami i beneficjentami, odmienny od relacji mających miejsce między dostawcą handlowym a konsumentem,
- z uwagi na fakt, że usługi te często osadzone są w (lokalnych) tradycjach kulturowych, wybiera się rozwiązania dostosowane do szczególnych cech lokalnej sytuacji, gwarantujące bliskość między usługodawcą a użytkownikiem, zapewniając jednocześnie równy dostęp do usług na całym terytorium,

- usługodawcy często potrzebują dużej autonomii, by zaspokoić różne i zmieniające się potrzeby socjalne,
- z reguły usługi te opierają się na zasadzie solidarności i w dużym stopniu są one uzależnione od publicznego finansowania, co zapewnia równy dostęp, niezależnie od stanu posiadania czy dochodów,
- usługodawcy nienastawieni na zysk oraz pracownicy wolontariatu często odgrywają ważną rolę w świadczeniu usług socjalnych, wyrażając tym samym postawę obywatelską i przyczyniając się do integracji społecznej, spójności społecznej wspólnot lokalnych oraz do solidarności międzypokoleniowej.

Wprowadzenie usług społecznych jako kategoria obrotu prawnego w Polsce

W 2019 r. po przyjęciu przez Sejm RP ustawy „O realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych” (19.07.2019 r.) nastąpiło uporządkowanie definicyjne i prawne sfery usług społecznych. Do tej pory pojęcie „usługi społeczne” było powszechnie używane w dyskursie naukowym i literaturze przedmiotu, ale było nieobecne w krajowym obrocie prawnym. Wprowadzenie legalnej definicji usług społecznych ma charakter opisowy i polega na wyliczeniu usług zaliczanych do tej kategorii. Definicją, z założenia, objęte zostały wszystkie usługi pomocy społecznej (w tym praca socjalna), ale także inne usługi, a w pierwszej kolejności asystentura rodziny i usługi opiekuńcze dla seniorów.

„Usługi społeczne” jako pojęcie prawne jest kategorią szerszą niż „usługi pomocy społecznej”, ale węższą niż „usługi świadczone w interesie ogólnym” czy „usługi użyteczności publicznej”. Kategorią tą zostały objęte usługi świadczone w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami. Zakres przedmiotowy pojęcia „usługi społeczne” został powiązany z definicją legalną zawodów pomocowych w ten sposób, że docelowo usługami społecznymi będą usługi świadczone co do zasady przez przedstawicieli zawodów pomocowych. Zapisy dotyczące zawodów pomocowych ujęte są w odrębnej ustawie regulującej funkcjonowanie Centrów Usług Społecznych. Celem tego aktu prawnego jest integracja i profesjonalizacja usług społecznych i zarazem zwiększenie elastyczności władz samorządowych w organizacji ich świadczenia na poziomie lokalnym i w konsekwencji zapewnienie mieszkańcom szerszej i łatwiejszej dostępności tychże usług.

Definicja legalna ma charakter opisowo-enumeratywny. Usługi społeczne to:

- działania podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub ogółu mieszkańców,
- z zakresu 14 obszarów kompetencyjnych gminy, które zostały wymienione poniżej,
- na podstawie ustaw, których przykłady również zostały przedstawione poniżej,
- są świadczone przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, jeżeli wymogi w tym zakresie wynikają z przepisów odrębnych.

Usługi społeczne to termin szerszy niż usługi pomocy społecznej, ale węższy niż usługi użyteczności publicznej. Obejmują problematykę z zakresu:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób z niepełnosprawnością,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej.

Usługi społeczne odnoszą się w szczególności do następujących ustaw:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- 2) ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw,
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 5) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 6) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 7) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 8) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 9) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 10) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- 11) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 12) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- 13) ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
- 14) ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie,
- 15) ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji,
- 16) ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- 17) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

3. Analiza danych zastanych

Gmina Nowe Miasteczko jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części województwa lubuskiego, w odległości ok. 145 km od Gorzowa Wielkopolskiego oraz ok. 36 km od Zielonej Góry. Powierzchnia gminy wynosi 77,18 km², co stanowi 10,02 proc. powiatu nowosolskiego. Obszar wiejski Gminy obejmuje miejscowości: Borów Polski, Borów Wielki, Gołaszyn, Szyba, Popęszyce, Konin, Nieciecz, Miłaków, Rejów oraz Żuków. Gmina Nowe Miasteczko sąsiaduje z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego: od

północy z gminą wiejską Nowa Sól, od wschodu z gminą miejsko-wiejską Bytom Odrzański, od południa z gminą wiejską Niegosławice i gminą miejsko-wiejską Szprotawa, natomiast od północnego-zachodu - z gminą miejsko-wiejską Kozuchów.

Ilustracja 4. Położenie Gminy Nowe Miasteczko na tle powiatu nowosolskiego¹

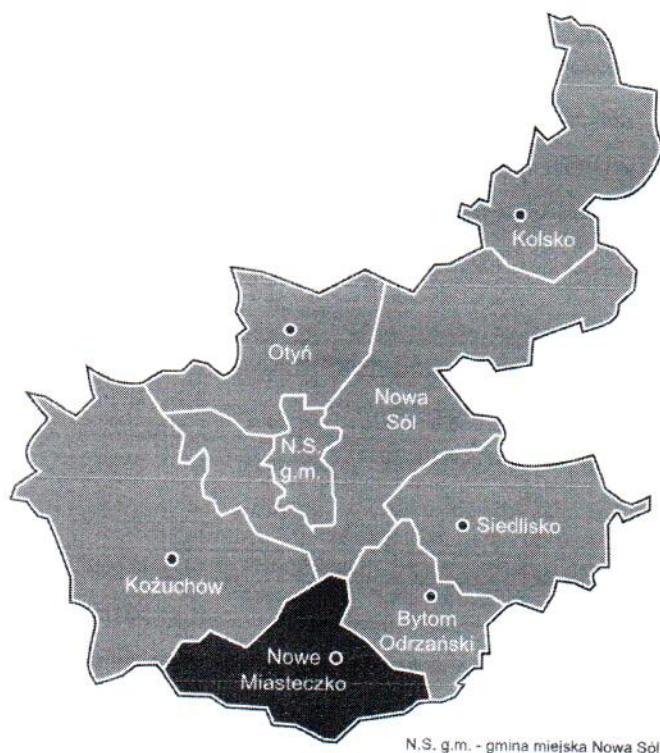

Tabela 5. Stan ludności gminy na tle wybranych JST, powiatu, województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2019	2020	2021	2022	2023
POLSKA	38 382 576	38 088 564	37 907 704	37 766 327	37 636 508
LUBUSKIE	1 011 592	993 329	985 487	979 976	975 023
Powiat nowosolski	86 156	83 601	83 014	82 619	82 281
Nowe Miasteczko	5 358	5 162	5 064	5 050	5 025
Bytom Odrzański	5 426	5 168	5 142	5 107	5 089
Cybinka	6 469	6 388	6 305	6 232	6 150
Kargowa	5 821	5 946	5 897	5 898	5 923
Jasień	6 991	6 875	6 783	6 730	6 695

¹ Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Nowe_Miasteczko_%28gmina%29, data dostępu: 09.02.2025 r,

W populacji mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko przeważają kobiety². Wyraźnie widać, że liczba mieszkańców od lat systematycznie maleje. Powyższe zjawisko jest zgodne z dominującym trendem w okolicznych jednostkach samorządu terytorialnego, a także w powiecie nowosolskim oraz na poziomie regionalnym i ogólnokrajowym.

Tabela 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem na tle wybranych JST, powiatu, województwa i kraju³

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym					w wieku produkcyjnym					w wieku poprodukcyjnym				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
POLSKA	18,1	18,4	18,4	18,4	18,2	60,0	59,4	59,1	58,7	58,4	21,9	22,2	22,5	22,9	23,3
LUBUSKIE	18,1	18,3	18,3	18,2	18,0	60,3	59,4	59,0	58,6	58,2	21,6	22,3	22,7	23,2	23,8
Powiat nowosolski	18,1	18,2	18,2	18,1	17,9	59,3	58,6	58,2	57,9	57,5	22,5	23,2	23,6	24,1	24,6
Nowe Miasteczko	18,3	19,4	19,0	19,6	19,2	62,3	60,0	59,3	58,5	58,5	19,3	20,7	21,6	21,9	22,3
Bytom Odrzański	19,1	19,6	19,2	18,7	18,5	60,3	58,8	58,9	59,3	58,6	20,6	21,6	21,9	22,0	22,9
Cybinka	18,2	19,2	18,4	17,7	16,8	62,6	61,0	61,0	61,2	61,5	19,2	19,8	20,6	21,1	21,6
Kargowa	18,9	19,6	19,6	19,6	19,8	61,7	60,5	60,3	59,4	58,9	19,4	19,8	20,2	21,0	21,4
Jasień	16,9	18,0	17,8	17,4	17,7	62,4	60,3	60,2	60,0	59,3	20,7	21,7	22,0	22,6	23,0

Oprócz liczebności populacji najbardziej istotnym zjawiskiem demograficznym jest zmiana struktury ludności ze względu na wiek. Według danych na koniec 2023 roku 19,2 proc. mieszkańców Gminy stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym (jest to wyższy udział niż w przypadku danych ogólnokrajowych, wojewódzkich i powiatowych, a także gmin: Bytom Odrzański, Cybinka oraz Jasień), 58,5 proc. – osoby w wieku produkcyjnym (co jest wynikiem zbliżonym do wartości dla kraju i powiatu, niższym natomiast od wartości dla pozostałych gmin miejsko-wiejskich ujętych w powyższym zestawieniu), natomiast 22,3 proc. – osoby w wieku poprodukcyjnym (stanowiący nieco niższy udział od danych ogólnokrajowych, regionalnych i powiatowych, zbliżony zaś do wyników odnotowanych w innych gminach, uwzględnionych w zestawieniu). W perspektywie ostatnich 5 lat widoczny jest postępujący spadek udziału w populacji w wieku produkcyjnym oraz wzrost

² Bank Danych Lokalnych GUS, stan na koniec roku 2023

³ Bank Danych Lokalnych GUS

odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Trend ten ukazuje zjawisko „starzenia się” populacji (zwiększania się liczby i udziału seniorów w strukturze mieszkańców) Gminy Nowe Miasteczko. Również na poziomie ogólnopolskim, powiatowym i – w mniejszym stopniu – regionalnym można mówić o trwałej tendencji „starzenia się” społeczeństwa, która – według wszelkich dostępnych prognoz – ma charakter trwały i będzie kontynuowana w przyszłości.

Sytuacja mieszkaniowa

Według stanu na rok 2023 zasób mieszkaniowy Gminy Nowe Miasteczko stanowiło 29 lokali komunalnych⁴. Jak wynika z dokumentu „Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 rok”, na koniec roku 2023 złożono 7 wniosków na mieszkanie komunalne z zasobów Gminy, natomiast 7 osób oczekiwało na mieszkanie socjalne⁵.

W uzupełnieniu powyższych informacji warto zaznaczyć, że w roku 2023 w Gminie Nowe Miasteczko dostępnych było 359 mieszkań na 1000 mieszkańców, a więc mniej niż w powiecie nowosolskim (407), województwie lubuskim (416) oraz w całej Polsce (419). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w Gminie jest nieco niższa w porównaniu do danych powiatowych, regionalnych i ogólnopolskich, natomiast przeciętna liczba izb w jednym mieszkaniu jest nieznacznie wyższa od danych dla porównywanych jednostek administracyjnych. Przeciętna liczba osób na jedną izbę jest zbliżona do danych dla powiatu, regionu i kraju⁶.

Pomoc społeczna

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku udzielił pomocy i wsparcia 69 osobom. Od 2017 roku liczba beneficjentów pomocy społecznej w Nowym Miasteczku systematycznie malała. W 2023 roku 83 rodziny skorzystały z pomocy społecznej (175 osób w rodzinach), a liczba ta sukcesywnie malała z roku na rok. W 2023 roku 4 osoby skorzystały ze świadczeń niepieniężnych (liczba ww. świadczeń wyniosła 423),

⁴ „Raport o stanie Gminy Nowe Miasteczko za 2023”, Nowe Miasteczko, 2024, str. 20

⁵ „Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 rok, Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, Nowe Miasteczko, 2024, str. 11

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS

a 65 osób – ze świadczeń pieniężnych (387 świadczeń). Kwota świadczeń pieniężnych w roku 2023 wyniosła 200 054,56 zł⁷.

W 2023 r. do najważniejszych powodów korzystania z pomocy społecznej należały: ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Na kolejnych miejscach w hierarchii przyczyn korzystania z pomocy społecznej znalazły się: alkoholizm, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 7. Powody przyznania pomocy społecznej w 2023 r.⁸

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	54
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	33
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	30
ALKOHOLIZM	14
BEZROBOCIE	14
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	13
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	6
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIELNE	6
PRZEMOC DOMOWA	6
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	5
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	5
BEZDOMNOŚĆ	4
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIELNOŚCI	3
SYTUACJA KRYZYSOWA	2
ZDARZENIE LOSOWE	1

⁷ „Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 rok, Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, Nowe Miasteczko, 2024, str. 10-34

⁸ Tamże, str. 23

W ramach wsparcia udzielanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku realizowane są ustawowe świadczenia i usługi, m.in. w postaci: pomocy finansowej, usługowej i rzeczowej dla osób potrzebujących, pracy socjalnej, zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych, wydawania posiłków dla dzieci w szkołach, czy wypłacania dodatków mieszkaniowych i energetycznych. W roku 2023 z tej formy wsparcia nie skorzystał jednak żaden mieszkaniec Gminy Nowe Miasteczko. Realizowane są również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w roku 2023 z tej usługi skorzystała 1 osoba). Prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne (10 rodzin w 2023 r.), a także asystentura rodziny (1 asystent w roku 2023, z którego wsparcia skorzystało 16 rodzin). OPS obejmuje również wsparciem rodziny z dziećmi poprzez takie formy pomocy, jak np. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, których odbiorcami były 74 rodziny (o 22 rodziny mniej niż w roku poprzednim), a łączna kwota przeznaczona na tę formę pomocy wyniosła 377 577,76 zł (w porównaniu do roku poprzedniego zmalała o 139 428,05 zł), a także świadczenia opiekuńcze w postaci: świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych⁹.

Poniżej prezentujemy dane na temat korzystania z pomocy społecznej w szerszym kontekście, tj. w ujęciu porównawczym.

Tabela 8. Beneficjenci pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców¹⁰

Jednostka terytorialna	2019	2020	2021	2022	2023
POLSKA	463	416	373	344	338
LUBUSKIE	514	479	427	385	370
Powiat nowosolski	512	482	432	386	375
Nowe Miasteczko	560	464	296	242	274
Bytom Odrzański	562	543	473	424	418
Cybinka	875	878	886	815	730
Kargowa	420	444	354	246	294
Jasień	680	623	586	529	506

Dane zamieszczone w powyższej tabeli obejmują zasięg korzystania z pomocy społecznej, a więc udział jej beneficjentów w populacji. Wyraźnie widać, że przedmiotowy

⁹ „Ocena zasobów pomocy społecznej za 2023 rok, Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, Nowe Miasteczko, 2024, str. 26-44

¹⁰ Bank Danych Lokalnych GUS

wskaźnik dla Gminy Nowe Miasteczko w roku 2023 wyniósł 274, zatem był niższy od danych ogólnokrajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz pozostałych gmin miejsko-wiejskich ujętych w powyższej tabeli. Zestawiając dane za lata 2019-2023, można dostrzec wyraźny trend spadkowy, który jest widoczny w niemal wszystkich porównywanych jednostkach terytorialnych.

Tabela 9. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej¹¹

jednostka terytorialna	2019	2020	2021	2022	2023
POLSKA	825 006	762 536	704 117	656 746	639 737
LUBUSKIE	26 935	25 356	23 156	21 192	20 265
Powiat nowosolski	2 289	2 114	1 969	1 792	1 722
Nowe Miasteczko	130	107	87	72	71
Bytom Odrzański	133	139	112	100	98
Cybinka	281	279	281	260	239
Kargowa	122	118	101	77	77
Jasień	234	227	208	198	195

Dane prezentowane w powyższym zestawieniu zawierają rzeczywistą liczbę gospodarstw domowych, które w danym roku skorzystały z pomocy społecznej. Gospodarstwo domowe korzystające z pomocy społecznej to takie, które otrzymało pomoc pieniężną, rzeczową lub w formie usług zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Warunkiem przyznania pomocy jest zaistnienie jednego z problemów wymienionych w artykule 7. ww. ustawy, a w przypadku świadczeń pieniężnych podstawowym warunkiem ich przyznania jest kryterium dochodowe. W roku 2023 w Gminie Nowe Miasteczko z różnego rodzaju wsparcia, świadczonego przez pomoc społeczną, skorzystało 71 gospodarstw domowych. Liczba ta zmniejszyła się w porównaniu z latami poprzednimi. Podobny trend odnotowano również w powiecie nowosolskim, a także na poziomie wojewódzkim i ogólnopolskim oraz w porównywanych JST.

Ochrona zdrowia

¹¹ Bank Danych Lokalnych GUS

Poniżej prezentujemy najważniejsze informacje z obszaru ochrony zdrowia. W tabeli zostały zestawione 4 placówki medyczne prowadzących działalność w Gminie Nowe Miasteczko.

Tabela 10. Placówki medyczne z siedzibą na terenie Gminy Nowe Miasteczko¹²

Lp.	nazwa placówki medycznej	adres placówki medycznej
1.	NZOZ PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO BOGUSŁAWA HUCKO	67-124 NOWE MIASTECZKO, UL. SZKOLNA 1
2.	ZAKŁAD FIZJOTERAPII „FIGBEST” ANETA JANUSZKA	67-124 NOWE MIASTECZKO, 22 LIPCA 18
3.	PRZYCHODNIA STOMATOLOGICZNA „JANDENT” JAN SOBKOWICZ	67-124 NOWE MIASTECZKO, UL. KONOPNICKIEJ 11
4.	PRZYCHODNIA LEKARSKA BETIUK I KWIATKOWSCY SPÓŁKA PARTNERSKA	67-124 NOWE MIASTECZKO, UL. KOPERNIKA 2

Według Banku Danych Lokalnych GUS w roku 2023 w Gminie Nowym Miasteczku nie funkcjonowała żadna przychodnia POZ podległa samorządowi terytorialnemu¹³.

Tabela 11. Liczba przychodni ogółem, praktyki lekarskie, przychodnie na 10 tys. ludności w roku 2023¹⁴

Jednostka terytorialna	przychodnie ogółem	praktyki lekarskie w miastach	praktyki lekarskie na wsi	przychodnie na 10 tys. ludności
POLSKA	23 460	2 342	832	6
LUBUSKIE	621	96	20	6
Powiat nowosolski	57	3	2	7
Nowe Miasteczko	4	0	0	8
Bytom Odrzański	4	1	0	8
Cybinka	1	2	0	2
Kargowa	3	2	0	5
Jasień	3	0	0	4

Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, że dostęp do usług z obszaru ochrony zdrowia w Gminie Nowe Miasteczko (mierzony liczbą przychodni w przeliczeniu na populację) jest nieco wyższy od danych dla kraju, województwa lubuskiego, powiatu

¹²Źródło: Rejestr Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą,
<https://rpwdl.ezdrowie.gov.pl/RPM/RegistryList?page=2>, data dostępu: 05.02.2025 r.

¹³ Bank Danych Lokalnych GUS

¹⁴ Bank Danych Lokalnych GUS

nowosolskiego oraz gmin: Cybinki, Kargowej i Jasienia, zaś zbliżony do wartości dla gminy Bytom Odrzański.

Powyższe dane (gromadzone przez instytucje statystyki publicznej) ukazują niepełny obraz sytuacji, np. brakuje informacji na temat stanu personelu medycznego (liczby etatów przeliczeniowych lekarza, pielęgniarki lub położnej) w relacji do liczby mieszkańców oraz liczby zadeklarowanych pacjentów do poszczególnych jednostek ochrony zdrowia w przeliczeniu na populację. Ponadto nie wiemy, ilu mieszkańców korzysta z usług medycznych poza terenem Gminy i odwrotnie – ilu mieszkańców sąsiednich jednostek administracyjnych korzysta z usług ochrony zdrowia na terenie Gminy Nowe Miasteczko. Z pewnością obszar ochrony zdrowia powinien zostać objęty osobną analizą.

Tabela 12. Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną w roku 2023¹⁵

POLSKA	3 280
LUBUSKIE	3 507
Powiat nowosolski	4 571
Nowe Miasteczko	5 025
Bytom Odrzański	2 545
Cybinka	3 075
Kargowa	2 962
Jasień	3 348

Wyraźnie widać, że mieszkańcy Gminy Nowe Miasteczko mają relatywnie niski dostęp do placówek aptecznych na tle powiatu, regionu i kraju, a także wszystkich gmin miejsko-wiejskich ujętych w powyższym zestawieniu. Największym nasyceniem placówkami aptecznymi w przeliczeniu na liczbę ludności charakteryzuje się Bytom Odrzański.

Gospodarka i rynek pracy

Poniżej prezentujemy kluczowe informacje odnośnie do sfery gospodarczej, a także kondycji lokalnego rynku pracy w Gminie Nowe Miasteczko. Warto zaznaczyć, że niektóre dane dotyczące drugiej z wymienionych kwestii są zbierane w ujęciu powiatowym.

Tabela 13. Wybrane wskaźniki aktywności gospodarczej mieszkańców w roku 2023¹⁶

¹⁵ Bank Danych Lokalnych GUS

Jednostka terytorialna	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców
POLSKA	1 368	973
LUBUSKIE	1 341	955
Powiat nowosolski	1 104	792
Nowe Miasteczko	1 037	772
Bytom Odrzański	1 026	741
Cybinka	922	737
Kargowa	1 236	903
Jasień	1 119	781

Powyższe dane pokazują, że liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w Gminie Nowe Miasteczko jest relatywnie niska na tle wskaźników dla kraju, powiatu, regionu oraz gmin: Jasień i Kargowa. Analogiczną sytuację odnotowano również w odniesieniu do liczby osób prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na populację.

Tabela 14. Stopa bezrobocia rejestrowanego (w proc.)¹⁷

Jednostka terytorialna	2019	2020	2021	2022	2023
POLSKA	5,2	6,3	5,8	5,2	5,1
LUBUSKIE	4,9	6,3	5,1	4,4	4,3
Powiat nowosolski	6,2	7,1	5,2	5,1	5,5
Powiat słubicki	2,4	3,7	2,5	2,3	2,2
Powiat zielonogórski	5,9	8,2	8,6	7,4	6,6
Powiat żarski	5,3	6,8	5,9	5,2	5,0

Ponieważ informacje na temat stopy bezrobocia rejestrowanego zbierane są na poziomie powiatów, nie mamy możliwości zaprezentowania danych dla poszczególnych gmin (w tym dla Gminy Nowe Miasteczko). Powyżej zaprezentowane zostały dane dla powiatu nowosolskiego i trzech sąsiednich powiatów na tle parametrów regionalnych, jak również ogólnopolskich. Stopa bezrobocia dla powiatu nowosolskiego jest wyższa niż na poziomie ogólnopolskim i regionalnym oraz w powiatach: słubickim i żarskim, zaś niższy w porównaniu do powiatu zielonogórskiego. Analizując powyższe dane warto zwrócić uwagę na dynamikę zmian porównywanych wskaźników. Po roku 2019 obserwujemy pogorszenie

¹⁶ Bank Danych Lokalnych GUS

¹⁷ Bank Danych Lokalnych GUS

sytuacji na rynku pracy w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym. Powyższa tendencja związana jest z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19. Ponowny trend spadkowy stopy bezrobocia rejestrowanego obserwujemy od roku 2021.

Tabela 15. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych¹⁸

Jednostka terytorialna	2019	2020	2021	2022	2023
POLSKA	866 374	1 046 432	895 203	812 301	788 229
LUBUSKIE	18 498	23 674	18 158	15 725	15 379
Powiat nowosolski	1 664	1 936	1 337	1 354	1 454
Powiat słubicki	415	643	418	374	362
Powiat zielonogórski	1 475	2 070	1 986	1 786	1 557
Powiat żarski	1 695	2 137	1 701	1 504	1 445

W roku 2023 w powiecie nowosolskim zarejestrowanych było 1 454 osób bezrobotnych. W tej grupie było 857 kobiet i 597 mężczyzn. 184 osoby nie przekroczyło 24. roku życia, zaś 391 osób miało co najmniej 50 lat, ponadto odnotowano 386 osób pozostające bez pracy dłużej niż rok, co stanowi 26,5 proc. bezrobotnych ogółem¹⁹.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli na koniec grudnia 2023 r. w powiecie nowosolskim zarejestrowanych było 1 587 bezrobotnych, w tym 868 kobiet (55 proc. ww. populacji), a także 255 osób z prawem do zasiłku (16 proc. zarejestrowanych bezrobotnych). W grupie zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie nowosolskim najczęściej występują długotrwale bezrobotni (632 osoby, co stanowi 40 proc.), osoby powyżej 50. roku życia (441 osób, 28 proc.) oraz osoby do 30. roku życia (384 osoby, 24 proc.)²⁰.

Niektóre z wymienionych grup społecznych określane są mianem pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czy też defaworyzowanych. W tym miejscu warto doprecyzować pojęcie defaworyzacji. „Grupy wykluczone – inaczej (...) defaworyzowane, grupy będące w trudnej sytuacji/położeniu na rynku pracy, czy też grupy problemowe na rynku pracy. Są to grupy osób związanych z tzw. wtórnym (drugorzędnym, pobocznym) rynkiem pracy, gdzie fluktuacja zatrudnienia jest bardzo wysoka, warunki pracy

¹⁸ Bank Danych Lokalnych GUS

¹⁹ Bank Danych Lokalnych GUS

²⁰ Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli, data dostępu: 06.02.2025 r.

(wynagrodzenie, podnoszenie kwalifikacji itd.) zdecydowanie gorsze, a okresy bezrobocia częstsze (wielokrotne bezrobocie) i/lub dłużej trwające (długotrwałe bezrobocie). Do niektórych grup wykluczonych zaliczamy całe grupy społeczne (np. młodzież), a czasem osoby (...) z bardzo specyficznymi problemami (np. opuszczające zakłady karne)...²¹.

Aktywność społeczna

Jednym z wyznaczników aktywności społecznej jest liczba organizacji pozarządowych. W zestawieniu zamieszczonym na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Nowym Miasteczku znajduje się 25 organizacji społecznych²². Z kolei według danych GUS liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko wynosi 54 i jest wyższa od wartości dla kraju, województwa lubuskiego, powiatu nowosolskiego oraz gmin ujętych w poniższym zestawianiu.

Tabela 16. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców²³

Jednostka administracyjna	2019	2020	2021	2022	2023
POLSKA	38	40	41	43	46
LUBUSKIE	39	41	43	44	48
Powiat nowosolski	32	34	35	36	39
Nowe Miasteczko	52	56	55	53	54
Bytom Odrzański	35	35	35	37	41
Cybinka	34	38	41	42	46
Kargowa	41	44	44	44	49
Jasień	26	28	28	28	30

Lokalny samorząd inicjuje działania wspierające organizacje pozarządowe w oparciu o przyjmowany corocznie „Program współpracy Gminy Nowe Miasteczko z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Należy nadmienić, że przedmiotowy dokument jest poddawany konsultacjom społecznym przed przyjęciem przez Radę Miejską. W 2023 roku zaplanowano przeznaczyć na działania wspierające organizacje pozarządowe kwotę co

²¹ Źródło: <http://www.ekonomiaspoleczna.pl/>

²² Źródło: https://bip.nowemiasteczko.pl/45/Wykaz_Organizacji_Pozarządowych/
data dostępu: 07.02.2025 r.

²³ Bank Danych Lokalnych GUS

najmniej 55 000 zł. Program współpracy z organizacjami „trzeciego sektora” na 2023 rok obejmował zadania publiczne w sferach, o których mowa w rozdziale VII, ze szczególnym uwzględnieniem następujących obszarów:

1. zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym wspieranie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, organizację czasu wolnego osobom starszym i samotnym, wspieranie zadań związanych z przeciwdziałaniem i wychodzeniem z bezdomności oraz organizację letniego wypoczynku dzieci z rodzin dotkniętych patologiami,
2. zadania z zakresu kultury, sztuki i ochrony dóbr kultury dziedzictwa narodowego,
3. zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej,
4. zadania z zakresu nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
5. zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego i obronnego,
6. zadania z zakresu ochrony przyrody i ekologii²⁴.

W 2023 roku Rada Miejska w formie wsparcia lub powierzenia zadań publicznych dofinansowała (w trybie konkursowym lub pozakonkursowym) projekty/zadania na łączną kwotę 66 000 zł. Największą kwotę przeznaczono na realizację zadania z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Nowe Miasteczko (55 000 zł). Ważną pozycję w budżecie stanowiło również zadanie z zakresu ochrony przyrody i promocji Gminy Nowe Miasteczko oraz regionu Wzgórz Dalkowskich, na które wydatkowano kwotę 5 000 zł. W ramach tego zadania zrealizowano spotkania integracyjne w „Piwniczce pod Ratuszem”, warsztaty rękodzielnicze, wycieczkę krajoznawczą oraz akcję zbierania śmieci²⁵.

Kolejnym istotnym wskaźnikiem, na podstawie którego można zdiagnozować poziom kapitału społecznego oraz partycypacji społecznej jest frekwencja wyborcza.

Tabela 17. Frekwencja wyborcza (%)²⁶

²⁴ „Program współpracy na 2023 rok Gminy Nowe Miasteczko z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, Nowe Miasteczko, 2022, str. 3-4

²⁵ „Sprawozdanie z Programu współpracy na 2023 rok Gminy Nowe Miasteczko z organizacjami pożytku publicznego”, Nowe Miasteczko, 2024, str. 1-2

²⁶ Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza, <https://pkw.gov.pl/>, data dostępu: 05.02.2025 r.

jednostka terytorialna	Wybory samorządowe (wójtów, burmistrzów, prezydentów) (2018) – I tura	Wybory parlamentarne - sejm (2019)	Wybory Prezydenta (2020) – II tura	Wybory parlamentarne - sejm (2023)	Wybory samorządowe (wójtów, burmistrzów, prezydentów) (2024) – I tura
POLSKA	54,90	61,74	68,18	74,38	51,99
LUBUSKIE	52,31	57,20	64,95	71,37	49,24
Powiat nowosolski	52,09	56,58	64,21	69,88	50,12
Nowe Miasteczko	57,76	51,67	61,50	64,68	56,11
Bytom Odrzański	47,62	53,50	59,69	68,26	49,08
Cybinka	54,68	48,42	58,13	64,58	49,11
Kargowa	54,06	54,92	64,28	69,71	63,09
Jasień	50,43	49,28	58,03	63,58	49,35

Według danych Państwowej Komisji Wyborczej mieszkańcy Gminy Nowe Miasteczko wyróżniają się specyficzną aktywnością wyborczą. Przede wszystkim zwraca uwagę względnie wysoka frekwencja w wyborach samorządowych, zarówno w roku 2018, jak i w 2024 (na tle danych ogólnopolskich, regionalnych, powiatowych oraz większości pozostałych gmin miejsko-wiejskich ujętych w tabeli), co prawdopodobnie może wynikać z uwarunkowań lokalnych (np. sytuacji na miejscowej scenie politycznej). Z kolei poziom uczestnictwa w wyborach parlamentarnych (w 2019 i 2023 r.) był niższy od danych dla kraju, województwa i powiatu oraz gmin: Bytom Odrzański oraz Kargowa, natomiast relatywnie wysoki na tle wyników dla Cybinki i Jasienia. W przypadku wyborów prezydenckich (2020 r.) udział mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko był niższy od średniej ogólnopolskiej, regionalnej i krajowej, jednak nieco wyższy niż w większości porównywanych gmin.

Edukacja

W poniższej tabeli zamieszczamy listę publicznych i niepublicznych placówek edukacyjnych funkcjonujących w Gminie Nowe Miasteczko, przygotowaną na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Tabela 18. Zestawienie placówek edukacyjnych w Gminie Nowe Miasteczko²⁷

²⁷ Źródło: System Informacji Oświatowej, Centrum Informatyczne Edukacji MEN, Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych, <https://rspo.men.gov.pl/>, data dostępu: 10.02.2025 r.

Lp.	Rodzaj placówki	Nazwa	Miejscowość	Ulica	Nr budynku	Status
1	Zespół Szkół i Placówek Oświatowych	Zespół Szkół nr 1	Nowe Miasteczko	ul. Marcinkowskiego	1	publiczna
w tym:						
a	Branżowa Szkoła I Stopnia	Branżowa Szkoła I Stopnia	Nowe Miasteczko	pl. Strzelecki	2	publiczna
b	Liceum Ogólnokształcące	Liceum Ogólnokształcące w Nowym Miasteczku	Nowe Miasteczko	pl. Strzelecki	2	publiczna
c	Przedszkole	Przedszkole w Nowym Miasteczku	Nowe Miasteczko	ul. Lipowa	5	publiczna
d	Szkoła Podstawowa	Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej w Nowym Miasteczku	Nowe Miasteczko	ul. Marcinkowskiego	1	publiczna
6	Szkoła Podstawowa	Publiczna Szkoła Podstawowa Im. Jana Pawła II	Borów Wielki		53A	publiczna

W Gminie funkcjonuje Zespół Szkół nr 1 (w ramach którego funkcjonują 4 placówki edukacyjne), a także szkoła podstawowa w Borowie Wielkim. Powyższe dane zostały pozyskane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, a następnie zweryfikowane w oparciu o wiedzę lokalnych ekspertów.

Na terenie Gminy Nowe Miasteczko funkcjonuje Niepubliczny Żłobek „Bajkowy Zakątek”, działający przy ul. Kościuszki 8 w Nowym Miasteczku. W roku 2023 uczęszczało do niego 15 dzieci²⁸.

Tabela 19. Wyniki egzaminu ośmioklasisty w 2024 roku (proc.)²⁹

Jednostka administracyjna	język polski		matematyka		język angielski	
	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik	liczba zdających	średni wynik
LUBUSKIE	3 992	56,18	3 994	42,44	3 749	61,15
Powiat nowosolski	346	52,45	347	40,00	335	59,73
Nowe Miasteczko	16	44,19	16	28,50	7	85,14
Bytom Odrzański	14	50,71	14	34,86	15	47,73
Cybinka	19	26,32	19	22,32	13	34,31
Kargowa	13	47,62	14	32,00	11	56,09
Jasień (obszar wiejski)	7	65,57	7	43,43	6	64,17
Jasień (miasto)	13	44,15	13	33,85	14	48,14

²⁸ Źródło: <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swiadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow>, data dostępu: 09.02.2025 r.

²⁹ Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu, https://www.oke.poznan.pl/cms,11,egzamin_osmoklasisty.htm data dostępu: 05.02.2025 r.

W roku szkolnym 2024 wyniki egzaminów końcowych uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Nowe Miasteczko z języka polskiego były niższe od danych dla województwa lubuskiego, powiatu nowosolskiego, gminy miejsko-wiejskiej Bytom Odrzański oraz obszarów wiejskich gminy Jasień, natomiast wyższe od wyników dla gmin: Kargowej i Cybinki, natomiast zbliżone do miasta Jasień. W przypadku matematyki rezultaty były zdecydowanie niższe od wyników zanotowanych w niemal wszystkich jednostkach administracyjnych ujętych w powyższej tabeli (z wyjątkiem Cybinki). Uczniowie z Gminy Nowe Miasteczko osiągnęli natomiast najwyższy w całym zestawieniu wynik egzaminu z języka angielskiego.

Kultura

Samorządową instytucją koordynującą życie kulturalne w Gminie Nowe Miasteczko jest Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Miasteczku (GOK). Zadaniem Ośrodka jest przede wszystkim tworzenie warunków sprzyjających aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w kulturze oraz ich zaangażowaniu w jej współtworzenie. Ośrodek wspiera lokalne tradycje i inicjatywy kulturalne, dbając o ich rozwój i kontynuację. Jednym z istotnych obszarów działalności GOK jest edukacja kulturalna, skierowana do dzieci, młodzieży i dorosłych. Organizowane zajęcia, warsztaty i wydarzenia mają na celu rozwijanie zainteresowań artystycznych i pogłębianie wiedzy o kulturze. Ośrodek prowadzi również działalność kinematograficzną, umożliwiając mieszkańcom dostęp do produkcji filmowych. Ważnym elementem funkcjonowania GOK jest działalność biblioteczna. Ośrodek zajmuje się gromadzeniem, opracowywaniem i ochroną zbiorów bibliotecznych, a także ich udostępnianiem użytkownikom. Ponadto prowadzi działalność informacyjną dotyczącą własnych zasobów oraz zbiorów innych bibliotek, muzeów i ośrodków naukowych, współpracując w tym zakresie z archiwami. GOK angażuje się również we współpracę kulturalną z zagranicą, umożliwiając wymianę doświadczeń i rozwój międzynarodowych kontaktów w dziedzinie kultury. Ośrodek wspiera także działalność kulturalną i biblioteczną w świetlicach wiejskich, organizując tam różnorodne inicjatywy i wydarzenia. Dzięki szerokiemu zakresowi działań Gminny Ośrodek Kultury przyczynia się do rozwoju życia

kulturalnego społeczności oraz integracji mieszkańców wokół wspólnych wartości i tradycji³⁰. GOK organizuje różnorodne wydarzenia okolicznościowe oraz zajęcia stałe dedykowane mieszkańcom w różnym wieku, takie jak: koncerty (np. koncert Lubuskiego Biura Koncertowego, koncerty grupy muzycznej „Nemesis”, koncert zespołu „Anatolian Folklore Foundation”, koncert zespołu „Mocne Lajty”, festiwal „BLUESOBRANIE & ZŁOT MOTOCYKLOWY - NOWE MIASTECZKO”, spotkania profilaktyczne (np. z prawnikiem, z sędzią, Cykl Spotkań Informacyjnych z Przedstawicielami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych), wycieczki (np. do Szklarskiej Poręby, Zielonej Góry), warsztaty (np. warsztaty kulinarne, „Magiczne Warsztaty Bożonarodzeniowe”, warsztat z tworzenia stroików bożonarodzeniowych), zajęcia sportowe (np. pilates dla seniorów, zajęcia „Latino dla Pań”, zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży, fitness), zajęcia kulturalne (np. zajęcia wokalne, zajęcia z języka angielskiego dla dzieci i młodzieży), obchody świąt (np. Orszak Trzech Króli, „Mikołajki w Gminie Nowe Miasteczko”, Gminny Dzień Seniora, Bal Karnawałowy dla dzieci), konkursy (np. Konkurs Kolęd, Pastorałek i Piosenek Bożonarodzeniowych, konkurs na kartę świąteczną, konkurs filmowy „Filmikowego Studia Szans”)³¹.

Tabela 20. Wybrane wskaźniki dot. usług bibliotecznych w roku 2023³²

Jednostka adm.	biblioteki publiczne na 10 tys. ludności	ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą Jednostki macierzystej)	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
POLSKA	2,0	4 523	3 303,0	141	18,4
LUBUSKIE	2,4	3 229	3 952,2	113	19,7
Powiat nowosolski	2,6	3 428	3 277,3	101	21,9
Nowe Miasteczko	2,0	5 025	1 356,6	56	26,2
Bytom Odrzański	2,0	5 089	4 952,2	145	11,5
Cybinka	6,5	1 538	3 878,2	119	9,7
Kargowa	1,7	5 923	3 959,5	96	17,1
Jasień	4,5	2 232	2 639,3	74	26,5

Wyraźnie widać, że mieszkańcy Gminy Nowe Miasteczko mają raczej niski dostęp do usług bibliotecznych, dotyczy to również zasobów bibliotek (księgozbioru), które są

³⁰ Uchwała nr XLIX/293/2014 Rady Miejskiej W Nowym Miasteczku z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie likwidacji Ośrodka Kultury i Sportu w Nowym Miasteczku, w celu przekształcenia w Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Miasteczku, Nowe Miasteczko, 2014, str. 1-2

³¹ Źródło: https://www.facebook.com/GOKNM/?locale=pl_PL, data dostępu: 08.02.2025 r.

³² Bank Danych Lokalnych GUS

relatywnie niższe od danych ogólnopolskich, wojewódzkich, powiatowych oraz dla wszystkich gmin miejsko-wiejskich ujętych w zestawieniu. Według Banku Danych Lokalnych GUS w latach 2019-2022 liczba czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców w Gminie Nowe Miasteczko stale malała, co z pewnością miało związek z ograniczeniami wprowadzonymi w związku z pandemią COVID-19 – w 2019 roku wskaźnik wynosił 60 czytelników, a w 2022 roku analogiczny wskaźnik wynosił 51. Jednocześnie liczba czytelników w Gminie Nowe Miasteczko w przeliczeniu na populację jest niższa od wartości dla porównywanych gmin, powiatu nowosolskiego, województwa lubuskiego i kraju. Pomimo dość nielicznej grupy czytelników, mieszkańcy Nowego Miasteczka wypożyczają średnio więcej książek na tle mieszkańców kraju, regionu, powiatu i większości JST ujętych w zestawieniu (z wyjątkiem Jasienia)³³.

Tabela 21. Wybrane wskaźniki dot. usług kulturalnych w roku 2023³⁴

Jednostka administracyjna	liczba uczestników imprez na 1000 ludności	liczba osób na placówkę (centrum kultury, dom kultury, ośrodek kultury, klub, świetlicę)	centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10 tys. ludności
POLSKA	888,3	9 501,77	1,1
LUBUSKIE	1 949,8	12 829,25	0,8
Powiat nowosolski	640,3	9 142,33	1,1
Nowe Miasteczko	149,1	1 675,00	6,0
Bytom Odrzański	3 867,9	5 089,00	2,0
Cybinka	655,8	6 150,00	1,6
Kargowa	155,4	5 923,00	1,7
Jasień	159,6	6 695,00	1,5

W analizie wzięto również pod uwagę wskaźniki dotyczące innych usług kulturalnych, świadczonych przez podmioty lokalne. Wyjątkowo niskie wyniki zanotowano w przypadku liczby uczestników imprez masowych. Są one zdecydowanie niższe od wartości analogicznych wskaźników dla kraju, regionu, powiatu i gmin miejsko-wiejskich ujętych w zestawieniu (w szczególności w porównaniu z gminą Bytom Odrzański). W powyższym

³³ Bank Danych Lokalnych GUS

³⁴ Bank Danych Lokalnych GUS

zestawieniu na uwagę zasługują dane dotyczące liczby obiektów kulturalnych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Gmina Nowe Miasteczko wyróżnia się najwyższym wynikiem spośród porównywanych jednostek administracyjnych. W pozostałych gminach, a także na poziomie powiatowym, regionalnym i ogólnopolskim liczba instytucji kulturalnych w przeliczeniu na populację jest znacznie niższa. Co za tym idzie, w Nowym Miasteczku najmniejsza liczba osób przypada na placówkę kulturalną. Powyższe dane mogą świadczyć o wysokim dostępie mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko do usług kulturalnych.

Sport i rekreacja

Gmina Nowe Miasteczko aktywnie wspiera rozwój kultury fizycznej i sportu, angażując się w finansowanie lokalnych inicjatyw sportowych. Jednym z kluczowych beneficjentów gminnego dofinansowania jest Miejski Klub Sportowy „Frankiewicz Energy Nowe Miasteczko”, który odgrywa istotną rolę w promowaniu aktywności fizycznej wśród mieszkańców. W 2023 roku klub otrzymał dotację w wysokości 55 000 zł, przeznaczoną na rozwój i popularyzację sportu oraz wspieranie inicjatyw związanych z kulturą fizyczną³⁵. Ponadto, mieszkańcy Gminy Nowe Miasteczko mają możliwość uprawiania sportu i rekreacji z wykorzystaniem nowoczesnej Hali Sportowej w Nowym Miasteczku.

4. Analiza wyników badania ilościowego

Niniejszy rozdział zawiera omówienie wyników badania ilościowego. Jak już wspomnieliśmy, pomiar został zrealizowany z wykorzystaniem techniki CAWI (Komputerowo Wspomagany Wywiad Internetowy) oraz PAPI (*Paper and Pencil Interview*) na kwotowej próbie N=512 mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko.

Poniżej prezentujemy kluczowe informacje na temat struktury próby, która była ważona ze względu na płeć, wiek oraz miejsce zamieszkania według podziału na miasto i wieś. Kluczowe parametry społeczno-demograficzne zamieszczone w poniższej tabeli są istotne w kontekście analiz prezentowanych w tej części opracowania.

Tabela 22. Struktura próby (dane w %)

PŁEĆ

³⁵ „Raport o stanie Gminy Nowe Miasteczko za 2023”, Nowe Miasteczko, 2024, str. 18

kobieta	51
mężczyzna	49
WIEK	
15-19	7
20-29	13
30-39	16
40-49	18
50-59	15
60-74	23
75 i więcej	8
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	
wieś	47
miasto	53
WYKSZTAŁCENIE	
podstawowe (w tym gimnazjalne)	9
zawodowe	16
średnie	54
wyższe (w tym licencjackie)	21
SYTUACJA ZAWODOWA	
pracuję na stałe (na etacie)	44
jestem emerytem(ka), rencistą(tką)	35
jestem uczniem, studentem	8
jestem przedsiębiorcą, własna działalność gospodarcza	7
pracuję dorywczo (na umowę cywilno-prawną)	6
zajmuję się domem (nie pracuję)	4
inna sytuacja	2
jestem rolnikiem	1
jestem bezrobotnym(a)	1
POSIADANIE DZIECI	
mam przynajmniej 1 dziecko w wieku 6 lat lub młodsze	18
mam przynajmniej 1 dziecko w wieku 7-15 lat	19
mam przynajmniej 1 dziecko w wieku 16-18 lat	8
nie mam dzieci w wieku poniżej 18 lat	68
SUBIEKTYWNA OCENA SYTUACJI EKONOMICZNEJ GOSPODARSTWA DOMOWEGO	
trudna, nie wystarcza nam na wszystkie podstawowe potrzeby	16
średnia, wystarcza nam na podstawowe potrzeby, ale żyjemy skromnie	47
dobra, nie musimy specjalnie oszczędzać, ani niczego sobie odmawiać	37
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
pełnosprawną	87
z niepełnosprawnością ruchową	6
z niepełnosprawnością inną niż ruchowa	7

Jak już wspomnieliśmy, w zrealizowanej próbie kontrolowane były parametry płci, wieku oraz miejsca zamieszkania, pozostałe rozkłady zostały uzyskane

w sposób wtórny, na podstawie uzyskanych odpowiedzi respondentów. Po zakończeniu realizacji pomiaru przeprowadzona została statystyczna procedura, zwana ważeniem danych, polegająca na dostosowaniu (wyrównaniu) struktury zrealizowanej próby (rozkładu podstawowych zmiennych społeczno-demograficznych) do parametrów badanej populacji (mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko w wieku 15 lub więcej lat). Co istotne, kobiety przeważają nad mężczyznami, a 31 proc. badanych stanowią osoby w wieku 60 lat i starsze. 21 proc. ankietowanych stanowią osoby z wykształceniem wyższym, zaś ponad połowa ma wykształcenie średnie. 44 proc. respondentów pracuje na etacie, natomiast nieco ponad 1/3 badanych to emeryci i renciści. W zrealizowanej próbie 13 proc. stanowią osoby z niepełnosprawnościami (na podstawie zebranych deklaracji). 1/3 badanych deklaruje, że w ich gospodarstwach domowych zamieszkują dzieci lub młodzież poniżej 18. roku życia.

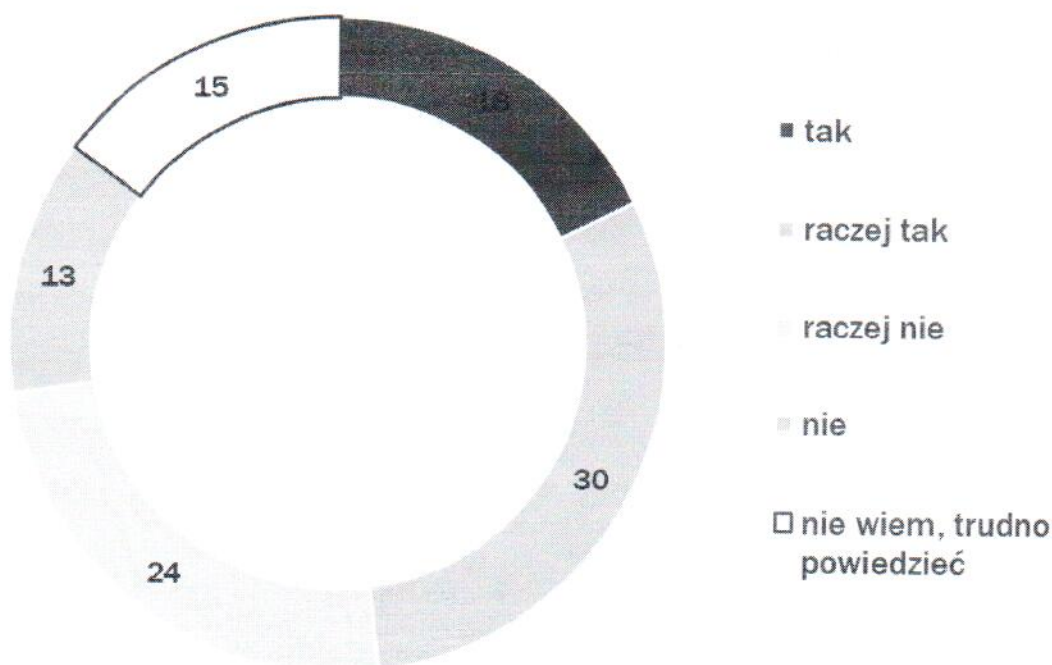
Wykres 23. Poziom zadowolenia z relacji z sąsiadami (dane w %)

Dane na temat poziomu zadowolenia z relacji z sąsiadami zostały zebrane z wykorzystaniem skali pięciostopniowej (1 = „bardzo niezadowolony(a)”, 5 = „bardzo zadowolony(a)”). 72 proc. deklaruje wysoki stopień satysfakcji, zaś uzyskana średnia wynosi 3,99 – jest to rezultat zbliżony pozytywnej kategorii odpowiedzi („4”). Szczególnie wysokie rezultaty odnotowano wśród osób, które deklarują wysoki poziom poczucia sprawczości (87 proc.) oraz wysoki poziom zaufania w relacjach z innymi (92 proc.), wśród osób pracujących na etacie (83 proc.), jak również wysoko oceniających jakość życia w Gminie (90 proc.).

Powyższe różnice między zmiennymi są istotne statystycznie na poziomie 95 proc. W dużym uproszczeniu – jest to miara wiarygodności rezultatu, a więc prawdopodobieństwo, z którym można stwierdzić, czy uzyskane wyniki, w tym zaobserwowane związki lub różnice, nie są rezultatem oddziaływania czynników przypadkowych. Analogiczną konwencję zastosowano w dalszej części opracowania.

Wykres 24. Poczucie wpływu na bieg spraw lokalnych w Gminie Nowe Miasteczko (dane w %)

48 proc. badanych deklaruje wysoki lub bardzo wysoki poziom poczucia sprawczości – jest to relatywnie wysoki wynik rezultatów innych pomiarów, realizowanych przez firmę LBS. Poczucie wpływu na bieg spraw lokalnych najczęściej wyrażają mieszkańcy zadowolenia ze swoich relacji z sąsiadami (58 proc.), podejmujący różne formy aktywności społecznej (52 proc.), ankietowani w wieku 30-39 lat (69 proc.), osoby z wykształceniem średnim (56 proc.), jak również respondenci pracujący na etacie (62 proc.).

Wykres 25. Zaufanie w relacjach z innymi (dane w %)

Na tle innych badań realizowanych przez firmę LBS, odnotowany poziom zaufania w codziennych relacjach z innymi jest przeciętny³⁶. Niemal połowa uczestników pomiaru

³⁶ Tego rodzaju pomiary są realizowane z wykorzystaniem analogicznych narzędzi, jednak znacząco różnią się techniczne szczegóły sposobu realizacji owych pomiarów, zatem ich wyniki nie powinny być zestawiane i porównywane wprost. Jeśli chodzi o przykładowe wyniki: w podwarszawskiej gminie Brwinów 20 proc. badanych uważa, że większości ludzi można zaufać, 13 proc. rozmówców uważa, że mało komu można zaufać. Analogicznie wyniki dla miasta Kobyłka wynoszą – odpowiednio - 12 proc. i 15 proc., dla miasta Jastrzębie-Zdrój: 24 proc. i 27 proc., zaś dla miasta Starachowice: 10 proc. i 34 proc..

deklaruje, że zaufanie do innych jest uzależnione od uwarunkowań indywidualnych. 15 proc. uważa, że większości ludzi można zaufać. Niski poziom zaufania do innych deklaruje 3 na 10 badanych. Najczęściej są to mieszkańcy deklarujący niski poziom poczucia sprawczości (45 proc.), ankietowani krytycznie oceniający jakość życia w Gminie (38 proc.), a także – co jest pewnym zaskoczeniem – osoby podejmujące przynajmniej jedną formę aktywności społecznej (33 proc.).

Tabela 26. Podejmowanie różnych form aktywności społecznej (dane w %)

głosowałem(am) we wszystkich lub prawie wszystkich wyborach samorządowych	63
brałem(am) udział we wspólnych działaniach z sąsiadami	38
brałem(am) udział w publicznych spotkaniach z przedstawicielami władz lokalnych	28
działałem(am) lub wspierałem(a) działalność organizacji pozarządowej	27
dyskutowałem(am) o sprawach lokalnych w Internecie	24
brałem(am) udział w działaniach społecznych jako wolontariusz(ka)	22
brałem(am) udział w konsultacjach społecznych w sprawach lokalnych	19
brałem(am) udział w protestach dotyczących spraw lokalnych	14
zbierałem(am) podpisy pod petycją lub interweniowałem(am) w sprawach lokalnych	14
kandydowałem(am) w wyborach samorządowych (np. do rady gminy)	10
brałem(am) udział w zebraniach spółdzielni lub wspólnoty mieszkaniowej	10
nie podejmowałem(am) żadnego z powyższych działań	9
działałem(am) w organizacji religijnej (np. parafialnej)	8
podejmowałem(am) inne działania w sprawach lokalnych	1

Przynajmniej jedną z form aktywności społecznej podejmowało 83 proc. badanych, co – na tle innych badań prowadzonych przez wykonawcę – można uznać za relatywnie wysoki wynik. W świetle badań zdecydowanie wyższe odsetki osób aktywnych społecznie odnotowano wśród mieszkańców obszarów wiejskich (91 proc.) w porównaniu do osób zamieszkujących w Nowym Miasteczku (77 proc.). Szczególnie wysokie udziały osób podejmujących przynajmniej jedną formę aktywności społecznej odnotowano wśród uczestników pomiaru z wykształceniem wyższym (91 proc.), osób wykonujących pracę

etatową (93 proc.), respondentów posiadających dzieci w wieku 6 lat i młodsze (95 proc.), jak również – co jest pewnym zaskoczeniem – ankietowanych o niskim poziomie zaufania w relacjach z innymi (92 proc.) oraz krytycznie oceniających poziom życia w Gminie Nowe Miasteczko (90 proc.).

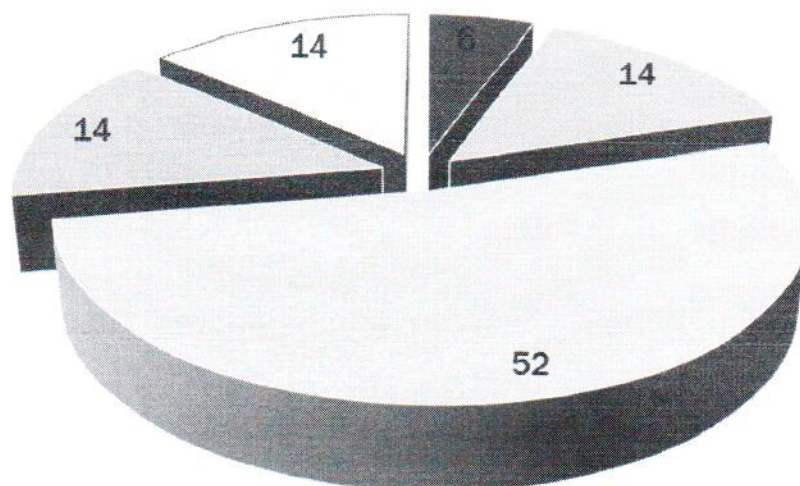
Do najczęściej podejmowanych form działalności społecznej należą: uczestnictwo w wyborach samorządowych, działania sąsiedzkie, udział w publicznych spotkaniach z przedstawicielami władz lokalnych, działalność lub aktywne wspieranie organizacji „trzeciego sektora”, dyskutowanie o sprawach lokalnych w Internecie, jak również udział w działaniach społecznych w formie wolontariatu.

Niespełna 3 na 10 badanych deklaruje działanie lub aktywność w sferze pozarządowej. Według pomiarów Centrum Badania Opinii Społecznej w 2021 roku **pracę społeczną w ramach przynajmniej jednej organizacji obywatelskiej deklarowało 40 proc. dorosłych Polaków**, natomiast **16 proc. wykonywało dobrowolną i nieodpłatną pracę na rzecz swojej społeczności lokalnej lub osób potrzebujących**. Łącznie **osoby zaangażowane społecznie** (w ramach „trzeciego sektora” oraz nieformalnie) **stanowiły 45 proc. populacji**³⁷. Istotnym źródłem danych na ten temat jest również „Diagnoza społeczna” prof. J. Czapińskiego – było to największe w Polsce, cyklicznie realizowane badanie społeczne, którego nie kontynuowano po roku 2015. Według tych cyklicznie powtarzanych na licznej, ogólnopolskiej próbie pomiarów „...w Polsce w 2015 r. członkami „jakichś organizacji, stowarzyszeń, partii, komitetów, rad, grup religijnych, związków lub kół” było 13,4 proc. badanych: 10,3 proc. należało tylko do jednego stowarzyszenia; 2,2 proc. do dwóch, a 1,9 proc. do więcej niż dwóch organizacji. Dopelnieniem pytania o formalne członkostwo było pytanie o rzeczywistą działalność w takich organizacjach (...). 70,8 proc. członków stowarzyszeń mówi, że aktywnie uczestniczy w ich działaniach. Mało ludzi należy do organizacji, ale jeśli już gdzieś należą, to (mówią, że) coś w nich robią. Takich, którzy należą i działają jest w społeczeństwie powyżej 15 r.ż. 9,0 proc...”³⁸.

³⁷ „Aktywność Polaków w organizacjach obywatelskich. Komunikat z badań”, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa, marzec 2022

³⁸ „Diagnoza Społeczna 2015. Warunki i jakość życia Polaków”, Janusz Czapiński, Tomasz Panek (red.), Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa, listopad 2015

Wykres 27. Ocena jakości życia w Gminie Nowe Miasteczko (dane w %)

- wysoka (4)
- raczej wysoka (3)
- raczej niska (2)
- niska (1)
- nie wiem, trudno powiedzieć

Pojęcie jakości życia nie jest jednoznacznie zdefiniowane w naukach społecznych. W tym miejscu można przywołać wiele sposobów ujęcia tego terminu, które dość znacznie się różnią (choć nie zawsze są wzajemnie sprzeczne), np. nieco inne podejście do tego zagadnienia prezentują socjologowie, psychologowie, ekonomiści, przedstawiciele nauk medycznych, czy specjaliści z obszaru polityki społecznej. Na potrzeby tego opracowania można przyjąć, że pomiar jakości życia oznacza próbę odpowiedzi na pytanie o poziom rozwoju społeczno-ekonomicznego, a także ocenę zadowolenia z życia – w różnych aspektach, w tym w odniesieniu do stopnia zaspokojenia potrzeb lokalnych (np. poprzez świadczenie usług publicznych). Z jednej strony może oznaczać próbę poszukiwania możliwie obiektywnych wskaźników jakości życia (tj. na podstawie danych zastanych), z drugiej – odwołanie się do subiektywnych przekonań mieszkańców (mierzonych na podstawie badań deklaracyjnych).

W świetle badań ankietowych 20 proc. badanych uważa, że jakość życia w Gminie Nowe Miasteczko jest wysoka, natomiast 2/3 mieszkańców formułuje ocenę negatywną.

Średnia w skali czterostopniowej (1 = „niska jakość życia”, 4 = „wysoka jakość życia”) wynosi 2,13, co jest równoznaczne z oceną zbliżoną do umiarkowanie negatywnej („2”). O wysokiej jakości życia najczęściej przekonane są kobiety (31 proc.) w porównaniu z mężczyznami (8 proc.), respondenci w wieku 20-29 lat (54 proc.), z wykształceniem zawodowym (39 proc.), ankietowni nieposiadający dzieci w wieku poniżej 18 lat (25 proc.), osoby zadowolone ze swoich relacji z sąsiadami (25 proc.), mieszkańcy deklarujący wysoki poziom zaufania w relacjach z innymi (59 proc.), osoby niepodejmujące żadnej formy aktywności społecznej (51 proc.) a także oceniające sytuację ekonomiczną swojego gospodarstwa domowego jako dobrą (30 proc.). Szczególnie niska ocena jakości życia w Gminie Nowe Miasteczko występuje wśród mężczyzn (79 proc.), w porównaniu do kobiet (54 proc.), osób z wykształceniem średnim (73 proc.), respondentów pracujących na etacie (79 proc.), wśród osób niezadowolonych z relacji z sąsiadami (98 proc.), mieszkańców deklarujących niski poziom zaufania w relacjach z innymi (84 proc.) oraz podejmujących przynajmniej jedną z form aktywności społecznej (71 proc.).

Tabela 28. Ocena jakości usług oferowanych przez miejscowe instytucje lub organizacje (dane w %)

	przedszkola	szkoły podstawowe	oferta dla seniorów	oferta kulturalna (np. zajęcia, wydarzenia kulturalne)	oferta sportowo-rekreacyjna	usługi ochrony zdrowia	szkoły ponadpodstawowe	działania na rzecz promocji zdrowia i zdrowego trybu życia	pomoc społeczna	wsparcie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej	wzmocnianie aktywności społecznej mieszkańców	usługi dla osób z niepełnosprawnościami	oferta spędzania czasu wolnego	żłobki	usługi dla osób bezrobotnych, aktywizacja zawodowa	praca miejscowej policji	transport zbiorowy, komunikacja publiczna
bardzo dobrze (5)	26	27	12	20	13	17	10	7	12	7	2	8	7	2	1	2	4
raczej dobrze (4)	31	27	36	29	37	29	31	24	25	18	24	15	18	14	14	15	12
średnio, ani źle, ani dobrze (3)	13	19	18	24	23	26	21	38	22	29	38	24	26	8	13	23	12
raczej źle (2)	3	5	10	9	12	6	7	8	18	10	15	18	23	19	25	15	33
bardzo źle (1)	1	2	2	5	2	6	3	4	5	4	5	6	12	11	12	26	30

nie wiem, trudno powiedzieć	26	20	21	13	13	16	28	19	18	31	17	28	14	45	35	19	10
DOBRE (4+5)	57	54	48	49	50	46	41	31	37	26	26	24	25	17	15	17	16
ŹLE (1+2)	4	7	13	14	13	12	10	12	23	14	20	24	35	30	37	41	63
Średnia w skali 1-5	4,04	3,91	3,57	3,56	3,56	3,55	3,53	3,28	3,27	3,21	3,04	3,02	2,83	2,6	2,49	2,4	2,19

Ankietowani mieszkańcy oceniali jakość usług społecznych w wyszczególnionych obszarach, posługując się skalą od 1 do 5. Badani mieszkańcy Gminy Nowe Miasteczko formułują relatywnie wysokie oceny jakości usług edukacyjnych (przedszkoli, szkół podstawowych), ponadto dość pozytywne opinie wyrażano względem oferty dla seniorów, oferty kulturalnej, oferty sportowo-rekreacyjnej, jakości ochrony zdrowia oraz szkół ponadpodstawowych (w Gminie Nowe Miasteczko funkcjonuje szkoła średnia). Najwięcej wątpliwości budzą: transport publiczny, jakość pracy miejscowej policji, szeroko rozumiane usługi dla osób bezrobotnych, żłobki oraz oferta spędzania czasu wolnego.

Warto zaznaczyć, że jakość oferty miejscowych przedszkoli najbardziej pozytywnie oceniają osoby, które w nieodległej przeszłości korzystały z tego rodzaju usług, a więc rodzice dzieci w wieku 7-15 lat (79 proc.) oraz mieszkańcy w wieku 20-29 lat (82 proc.). Istotnie częściej są to kobiety (66 proc.) w porównaniu z mężczyznami (47 proc.). Najwyższe oceny pracy szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych formułują osoby w wieku 20-29 lat. Wysoką ocenę oferty dla seniorów najczęściej formułują respondenci korzystający z usług Gminnego Ośrodka Kultury w Nowym Miasteczku (55 proc.), a także osoby w wieku 50-59 lat (73 proc.). Podobną obserwację można odnieść do oceny oferty kulturalnej, która uzyskała najwyższe oceny wśród mieszkańców korzystających z usług Gminnego Ośrodka Kultury w Nowym Miasteczku (57 proc.), ponadto wysokie oceny odnotowano w grupie wiekowej 20-29 lat (76 proc.). Z kolei jakość usług z zakresu ochrony zdrowia uzyskała najwyższe noty wśród mieszkańców korzystających z zakładów opieki zdrowotnej (56 proc.).

Jakość transportu publicznego zyskuje niepochlebne oceny najczęściej wśród kobiet (52 proc.) w porównaniu z mężczyznami (74 proc.), wśród badanych z wykształceniem średnim (73 proc.), osób pracujących na etacie (74 proc.) oraz badanych posiadających

dzieci w wieku 16-18 lat (84 proc.). Usługi miejscowych żłobków są najwyżej oceniane przez osoby w wieku 20-29 lat, natomiast najbardziej krytyczne opinie formułują pięćdziesięciolatkowie (60 proc. ocen negatywnych w tej grupie), osoby z wykształceniem średnim (41 proc.), pracujących na etacie (40 proc.) oraz ankietowani posiadający przynajmniej jedno dziecko w wieku 6 lat lub młodsze (54 proc.). Z kolei lokalną ofertę czasu wolnego najbardziej negatywnie postrzegają najmłodsi uczestnicy badania (73 proc. w grupie badanych w wieku 15-19 lat).

Tabela 29. Korzystanie i ocena jakości usług instytucji lokalnych w okresie ostatnich dwóch lat

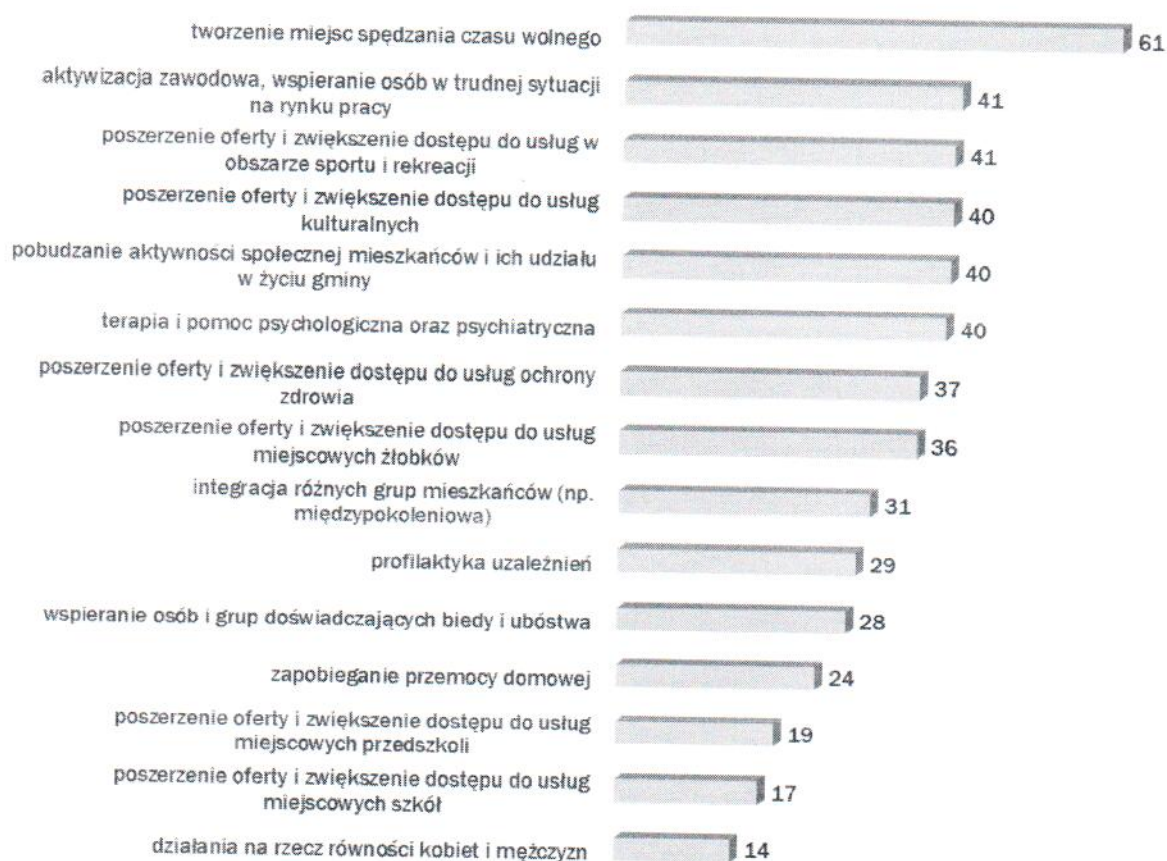
NAZWA INSTYTUCJI	Korzystanie w okresie ostatnich 2 lat (w proc.)	Ocena (średnia w skali 1-5)
zakłady opieki zdrowotnej (przychodnie)	75	3,95
Urząd Miejski w Nowym Miasteczku	62	4,18
Gminny Ośrodek Kultury w Nowym Miasteczku	58	3,91
Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku	38	3,59

W badaniu ankietowym poruszono również zagadnienia związane z korzystaniem z oferty różnych instytucji lokalnych, jak również oceną jakości tych usług w okresie ostatnich 2 lat, licząc od daty realizacji pomiaru. Respondenci najczęściej korzystali z usług miejscowych zakładów opieki zdrowotnej, dalej – Urzędu Miejskiego w Nowym Miasteczku i Gminnego Ośrodka Kultury. Osoby, które skorzystały z usług ww. podmiotów odpowiadały na kolejne pytanie o poziom satysfakcji z otrzymanych usług (stąd zróżnicowane podstawy procentowania w przypadku każdego z ww. podmiotów). Najwyżej oceniony został Urząd Miejski w Nowym Miasteczku. Wysokie noty uzyskały również instytucje ochrony zdrowia, co jest kolejnym potwierdzeniem, że mieszkańcy raczej pozytywnie postrzegają tę sferę życia. Na czwartym miejscu w rankingu uplasował się Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, choć również w przypadku tej instytucji oceny pozytywne przeważają nad negatywnymi.

Powyższe zestawienie należy interpretować w sposób umiemytny, ponieważ poszczególne podmioty mają swoją specyfikę, świadczą zupełnie inne usługi dla różnych grup odbiorców, a także działają na podstawie różnych regulacji prawnych. Z pewnością

powyższe wyniki nie powinny być analizowane wprost – jako ranking jakości pracy różnych instytucji i podmiotów lokalnych.

Wykres 30. Preferowane działania w sferze społecznej w okresie najbliższego roku (dane w %)

Respondenci mogli wymienić dowolną liczbę kierunków działań, które – ich zdaniem – powinny zostać przeprowadzone w Gminie Nowe Miasteczko w okresie najbliższego roku, licząc od daty realizacji pomiaru. Ankietowani w największym stopniu oczekują działań na rzecz zapewnienia miejsc spędzania czasu wolnego – tego rodzaju przekonanie najczęściej podzielają mieszkańcy miasta (69 proc.) w porównaniu do mieszkańców wsi (52 proc.), osoby w wieku 50-59 lat (83 proc.), z wykształceniem wyższym (79 proc.), pracujący na etacie (72 proc.), respondenci posiadający dzieci w wieku 16-18 lat (79 proc.). W świetle uzyskanych wyników do ważnych potrzeb społecznych należy również zaliczyć aktywizację

zawodową i wspieranie osób w trudnej sytuacji na rynku pracy. Tego rodzaju opinie najczęściej wyrażają respondenci z wykształceniem wyższym (54 proc.), osoby posiadające dzieci w wieku 6 lat i mniej (69 proc.), jak również ankietowani w wieku 7-15 lat (56 proc.) oraz w wieku 16-18 lat (69 proc.). Wysoko w hierarchii preferowanych działań znalazły się również wskazania dotyczące poszerzenia oferty i zwiększenie dostępu do usług w obszarze sportu i rekreacji – podobne przekonanie częściej podzielają mieszkańcy miasta (49 proc.) w porównaniu do mieszkańców wsi (31 proc.), osoby o wysokim poczuciu sprawczości (51 proc.), mieszkańcy korzystający z usług Gminnego Ośrodka Kultury w Nowym Miasteczku (54 proc.), osoby, które zapłaciłyby kwotę do 100 zł za godzinę korzystania z niektórych usług społecznych, respondenci w wieku 15-19 lat (prawie wszyscy ankietowani w tej grupie wiekowej), w wieku 30-39 lat (69 proc.), z wykształceniem wyższym (56 proc.), pracujący na stałe (53 proc.), uczniowie i studenci (79 proc.), jak również osoby posiadające dzieci w wieku 16-18 lat (63 proc.) i postrzegające kondycję ekonomiczną swoich gospodarstw domowych jako dobrą (61 proc.). Ponadto ankietowani oczekują poszerzenia oferty i zwiększenia dostępu do usług kulturalnych. Tego rodzaju przekonanie najczęściej wyrażają osoby, które podejmowały przynajmniej jedną formę aktywności społecznej (46 proc.), mieszkańcy korzystający z usług Gminnego Ośrodka Kultury w Nowym Miasteczku (55 proc.), osoby, które zapłaciłyby kwotę do 100 zł za godzinę korzystania z niektórych usług społecznych (77 proc.), respondenci w wieku 30-39 lat (73 proc.), osoby z wykształceniem wyższym (59 proc.), jak również rodzice dzieci w wieku 7-15 lat (57 proc.) i osoby oceniające kondycję ekonomiczną swoich gospodarstw domowych jako dobrą (54 proc.). W równie wysokim stopniu pożądane są działania na rzecz pobudzania aktywności społecznej mieszkańców i ich udziału w życiu gminy – podobny pogląd najczęściej wyrażają respondenci, którzy podejmowali przynajmniej jedno z działań w sferze społecznej (43 proc.), osoby w wieku 30-39 lat (69 proc.) oraz postrzegające kondycję ekonomiczną swoich gospodarstw domowych jako dobrą (54 proc.). Ważną potrzebą jest również wsparcie osób w kryzysie zdrowia psychicznego (wsparcie w formie terapii i pomocy psychologicznej oraz psychiatrycznej), na co najczęściej zwracają uwagę respondenci w wieku 50-59 lat (77 proc.), osoby posiadający dzieci w wieku 7-15 lat (59 proc.) oraz w wieku 16-18 lat (82 proc.), jak również badani oceniający kondycję ekonomiczną swoich gospodarstw

domowych jako trudną (67 proc.), jak również osoby, które zapłaciłyby kwotę do 100 zł za godzinę korzystania z niektórych usług społecznych (53 proc.).

Dodajmy, że powyższy rozkład powinien być interpretowany w sposób umiemytny, zwłaszcza, że odniesienie się do części poruszanych zagadnień wymagało wysokiego poziomu refleksyjności, a – w niektórych przypadkach – również wiedzy eksperckiej. Warto pamiętać, że powyższe zestawienie jest oparte na deklaracjach i subiektywnych ocenach uczestników badania.

Tabela 31. Korzystanie i ocena jakości usług społecznych, które były świadczone w Gminie Nowe Miasteczko w okresie ostatnich kilku lat

NAZWA USŁUGI	Korzystanie w okresie ostatnich kilku lat	Ocena (średnia w skali 1-5)
usługa transportu <i>door to door</i> dla osób z niepełnosprawnościami i problemem z poruszaniem się	29	4,51
asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	20	4,34
pomoc sąsiedzka (pomoc w drobnych sprawach życia codziennego, np. zrobienie zakupów, wspólne spędzanie czasu, zapewnienie kontaktów z otoczeniem)	16	4,3
asystent rodziny	11	4,42
opieka wytchnieniowa	10	4,49
wolontariat (np. działania na rzecz innych podejmowane przez uczniów miejscowych szkół)	9	4,31
dożywianie	8	4,28

W badaniu ankietowym poruszono również zagadnienia związane z korzystaniem w ostatnich kilku latach z usług społecznych, jak również oceną jakości tych usług. Respondenci najczęściej korzystali z usług transportu *door to door* dla osób z niepełnosprawnościami i problemem z poruszaniem się, usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością oraz pomocy sąsiedzkiej. Osoby, które skorzystały z lokalnej oferty odpowiadały na kolejne pytanie o poziom satysfakcji z otrzymanych usług. Najwyżej ocenione zostały również usługi transportu *door to door*, jak również opieka wytchnieniowa.

oraz asystent rodziny. Warto dodać, że wszystkie dotychczasowe usługi uzyskały wysokie oceny - średnie ocen w skali pięciostopniowej są ułożone pomiędzy umiarkowanie pozytywną („4”) a najwyższą („5”) kategorią odpowiedzi.

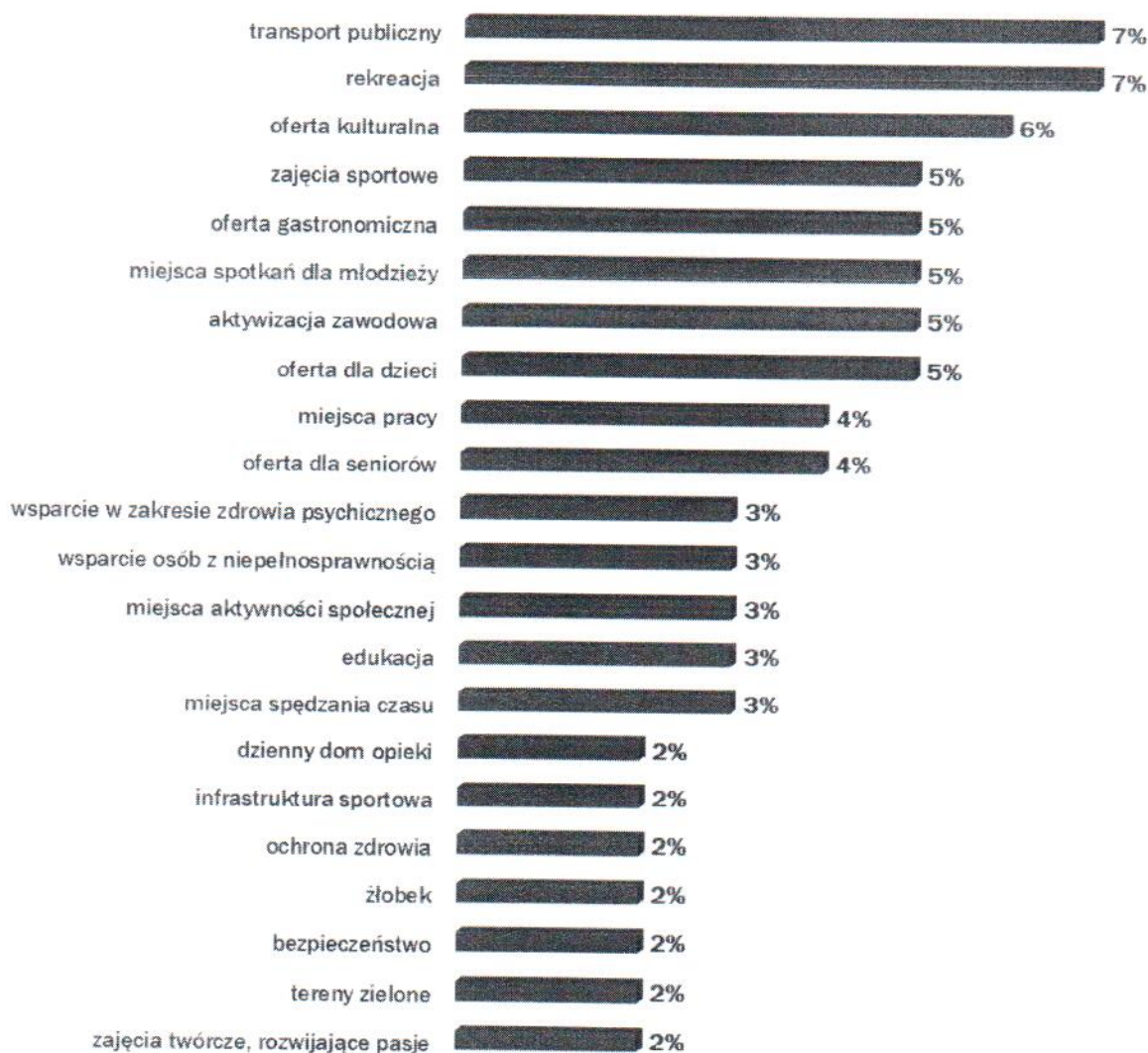
Tabela 32. Zapotrzebowanie na różne usługi społeczne, które dotychczas nie były świadczone w Gminie Nowe Miasteczko (dane w %)

	ta usługa jest potrzebna dla mieszkańców i chciał(a)bym z niej skorzystać	ta usługa jest potrzebna dla mieszkańców, ale osobiście nie chciał(a)bym z niej skorzystać	ta usługa jest niepotrzebna i nie chciał(a)bym z niej skorzystać
miejsce aktywności lokalnej (otwarte dla społeczności lokalnej, miejsce spotkań sąsiedzkich)	46	33	21
klub młodzieżowy - miejsce spotkań dla młodzieży (różne możliwości spędzania czasu, np. gra w bilard lub lotki)	39	53	9
„Złota rączka” dla osób samotnych (pomoc w drobnych naprawach domowych)	38	54	8
klub lub dom seniora	36	40	24
rehabilitacja dla dzieci i osób starszych	36	48	16
usługi teleopieki	33	48	19
psychiatra i psycholog dla dzieci	30	58	12
warsztat terapii zajęciowej	27	49	24
świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży	25	63	11
usługi opiekuńcze	23	57	20
utworzenie żłobka gminnego (np. z programu Maluch+)	23	57	20
hipoterapia i dogoterapia (terapia z udziałem konia lub psa)	21	50	29
dowóz dzieci z niepełnosprawnością do szkół	19	71	10
mieszkania treningowe, wspomagane	16	45	39

Co do zasady, wszystkie usługi wymienione w powyższej tabeli postrzegane są jako potrzebne dla mieszkańców Gminy, choć ankietowani nie zawsze chcieliby skorzystać z nich osobiście. Respondenci najczęściej deklarują chęć skorzystania z miejsca aktywności lokalnej, klubów młodzieżowych, usług „Złotej rączki”, klubów i domów seniora, a także usług rehabilitacyjnych, zarówno dla dzieci jak i osób starszych.

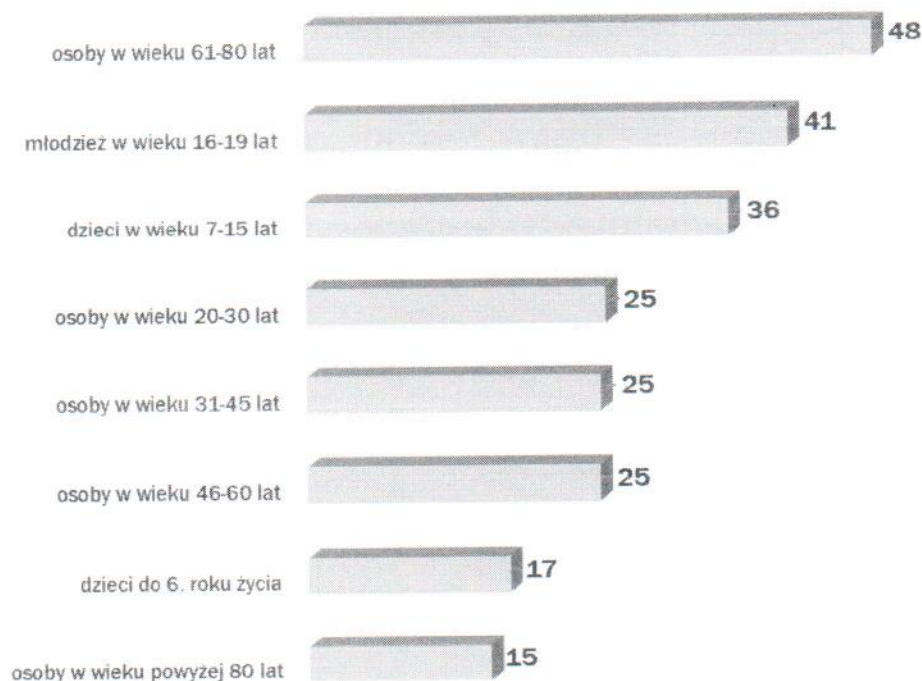
Wiele z usług wymienionych w powyższym zestawieniu – co do zasady – należy do oferty o charakterze powszechnym, tj. są one skierowane do szerokich grup odbiorców. Powyższe dane powinny być interpretowane w sposób umiemy – niższa pozycja w rankingu niekoniecznie oznacza, że dana usługa jest niepotrzebna. Wiele kategorii usług charakteryzuje się wysokim stopniem specjalizacji, ponieważ są skierowane do konkretnych grup odbiorców o precyzyjnie zdefiniowanych potrzebach.

Wykres 33. Brakujące usługi społeczne w Gminie Nowe Miasteczko (dane w %)

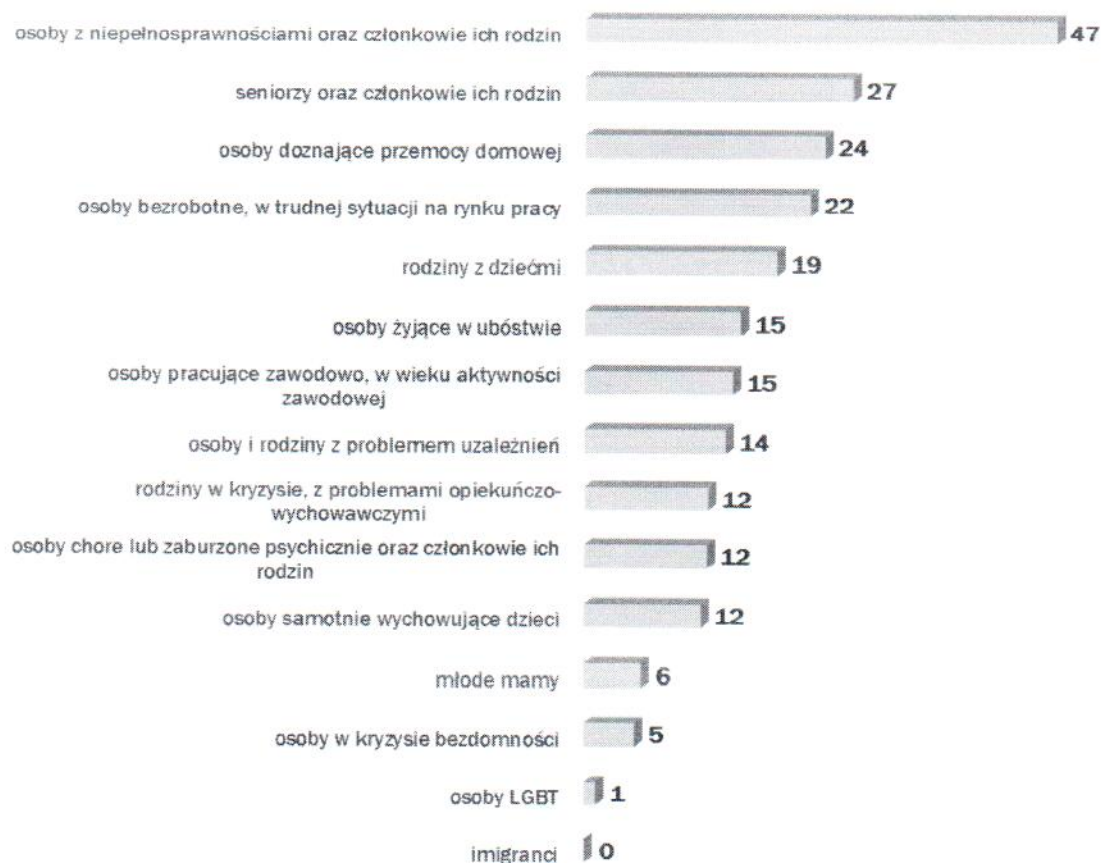

Powyższe informacje zostały zebrane na podstawie odpowiedzi na pytanie otwarte, zatem charakteryzują się silnym rozproszeniem i zróżnicowanym poziomem szczegółowości, co wynika ze specyfiki narzędzia. Respondenci wskazywali jakich – ich zdaniem – usług społecznych brakuje mieszkańcom Gminy Nowe Miasteczko. Na etapie pracy z danymi udzielone odpowiedzi zostały zakodowane i przyporządkowane do ogólnych kategorii, które mogą być prezentowane w ujęciu statystycznym. Liczna grupa uczestników pomiaru miała trudności z udzieleniem odpowiedzi na tak postawione pytanie (wysoki odsetek braków danych) lub formułowała oczekiwania niezwiązane z obszarem usług społecznych (np. dotyczące budowy „twardej” infrastruktury, jak drogi, chodniki czy ścieżki rowerowe). Badani najczęściej wskazują deficyty oraz potrzeby związane z transportem publicznym (komunikacją zbiorową na terenie Gminy), ofertą rekreacyjną czy kulturalną. Wysoko w hierarchii potrzeb lokują się: możliwości uprawiania sportu, oferta skierowana do młodzieży (m.in. tworzenie miejsc do spędzania czasu wolnego) oraz dzieci, aktywizacja zawodowa, jak również oferta gastronomiczna (brak restauracji, kawiarni, pubów).

Wykres 34. Grupy wiekowe mieszkańców, do których powinny być kierowane usługi społeczne (dane w %)

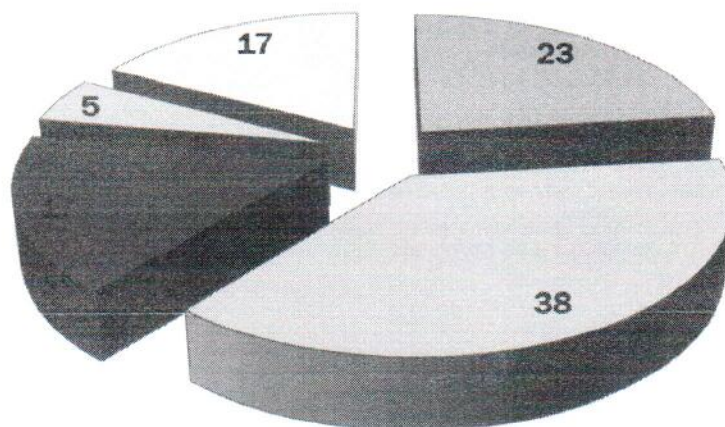

Wykres 35. Grupy kategoryjne mieszkańców, do których powinny być kierowane usługi społeczne (dane w %)

Co do zasady, usługi społeczne powinny być kierowane do społeczności lokalnej, a więc do różnych grup mieszkańców. Respondenci odpowiadali na pytania o preferowane grupy odbiorców, do których w szczególności powinny być adresowane usługi społeczne w Gminie Nowe Miasteczko. Jeśli chodzi o grupy wieku, najczęściej wymieniano w tym kontekście: seniorów w wieku 61-80 lat i młodzież w wieku lat 16-19, ponadto liczna grupa badanych widzi potrzebę realizacji usług dla dzieci w wieku 7-15 lat. W przypadku grup kategoryjnych badani najczęściej wymieniali osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, a także seniorów i członków ich rodzin, następnie – osoby doznające przemocy domowej, osoby bezrobotne i w trudnej sytuacji na rynku pracy, jak również rodziny z dziećmi. Odpowiadając na dwa powyższe pytania respondenci mogli wymienić nie więcej niż po 3 najważniejsze odpowiedzi.

Wykres 36. Gotowość do ponoszenia opłat za usługi społeczne (dane w %)

- ☐ Korzystał(a)bym tylko z bezpłatnych usług
- ☐ Zapłacił(a)bym za niektóre usługi kwotę do 50 zł za godzinę, jeśli ta opłata byłaby konieczna
- ☐ Zapłacił(a)bym za niektóre usługi kwotę do 100 zł za godzinę, jeśli ta opłata byłaby konieczna
- ☐ W przyszłości nie zamierzam korzystać z usług społecznych
- ☐ nie wiem, trudno powiedzieć

Respondentom zaprezentowano 4 stwierdzenia na temat chęci korzystania z odpłatnych lub bezpłatnych usług społecznych, przy założeniu, że opłaty za niektóre usługi byłyby obligatoryjne. Chęć skorzystania z usług społecznych deklaruje 78 proc. ankietowanych. Prawie co czwarty(a) uczestnik lub uczestniczka pomiaru oczekuje dostępu do bezpłatnych usług społecznych (najczęściej osoby korzystające z usług Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku (35 proc.), kobiety (32 proc.) w porównaniu z mężczyznami (15 proc.), osoby w wieku 60-74 lat (39 proc.), emeryci i renciści (34 proc.), osoby nieposiadające dzieci poniżej 18 lat (29 proc.), jak również respondenci którzy postrzegają kondycję ekonomiczną swoich gospodarstw domowych jako średnią, przeciętną (31 proc.). 55 proc. deklaruje chęć skorzystania z odpłatnych usług społecznych, jeśli byłoby to konieczne, natomiast 38 proc. – za niewielką opłatą. Wspomniany wynik jest do zbliżony rezultatów pomiarów przeprowadzonych w innych gminach o zbliżonych parametrach, gdzie odnotowano przyzwolenie na korzystanie z częściowo odpłatnej oferty.

5. Analiza wyników badania jakościowego z odbiorcami usług społecznych

Niniejszy rozdział zawiera omówienie wyników badania jakościowego z przedstawicielami wybranych grup interesariuszy. Ich opinie zostały pozyskane na podstawie 2 warsztatów z elementami Zogniskowanych Wywiadów Grupowych (FGI). Wzięli w nich udział lokalni liderzy, działacze społeczni, przedstawiciele władz samorządowych, miejscowych instytucji publicznych i organizacji pozarządowych.

Mocne strony, pozytywne aspekty życia w Gminie Nowe Miasteczko

Analiza wywiadów grupowych przeprowadzonych w Gminie Nowe Miasteczko pozwala zidentyfikować kluczowe czynniki, które mieszkańcy oraz lokalni eksperci postrzegają jako mocne strony Gminy. Respondenci wskazują zarówno na aspekty związane z jakością życia, jak dotyczące infrastruktury, budowania wspólnoty lokalnej oraz perspektyw rozwojowych.

Spokój i kameralny charakter Gminy

Jednym z najczęściej powtarzających się wątków w wypowiedziach respondentów jest poczucie spokoju i bezpieczeństwa, które towarzyszy życiu w Gminie Nowe Miasteczko. Mieszkańcy doceniają brak intensywnego ruchu ulicznego, niską przestępczość oraz fakt, że społeczność jest na tyle niewielka, iż niemal wszyscy się znają. Bliskie relacje społeczne są ważnym zasobem lokalnej społeczności, który przekłada się m.in. na poczucie przynależności oraz bezpieczeństwa.

Walory przyrodnicze i rekreacyjne – czyste środowisko i dostęp do terenów zielonych

Gmina Nowe Miasteczko jest postrzegana przez respondentów jako obszar charakteryzujący się bogactwem przyrody i terenów zielonych. Wskazywano na bliskość lasów, brak uciążliwego przemysłu oraz możliwość korzystania z lokalnych zbiorników wodnych. Istotnym elementem krajobrazu gminy są tereny rekreacyjne, w tym kąpielisko i ścieżki spacerowe, ponadto planowana jest rozbudowa infrastruktury turystycznej. Walory te są szczególnie cenione przez osoby starsze oraz mieszkańców zainteresowanych

aktywnością fizyczną, co wskazuje na znaczenie infrastruktury środowiskowej w kształtowaniu jakości życia.

Organizacje społeczne i aktywność lokalnych liderów

Badani poświęcili wiele uwagi działalności organizacji pozarządowych w niektórych obszarach życia społecznego, takich jak np. koła gospodyń wiejskich, stowarzyszenia senioralne oraz inne, nieformalne inicjatywy obywatelskie (np. skupione wokół konkretnych form aktywności czy zainteresowań). Ich działalność jest postrzegana jako czynnik wzmacniający więzi społeczne i zwiększający poziom zaangażowania mieszkańców w życiu społeczności lokalnej. Respondenci podkreślali, że działalność tych organizacji jest nie tylko źródłem integracji, ale również umożliwia dostęp do różnorodnych form wsparcia, edukacji czy aktywizacji różnych grup mieszkańców (np. seniorów). Silnie akcentowano znaczenie inicjatyw oddolnych w kształtowaniu poczucia przynależności do wspólnoty. Część rozmówców zaznacza, że – ich zdaniem – poziom aktywności społecznej mieszkańców Gminy stopniowo rośnie.

Edukacja i rozwój młodzieży – dobra infrastruktura szkolna

Gmina Nowe Miasteczko wyróżnia się (na tle innych podobnych jednostek) posiadaniem szkoły średniej, co jest rzadkością w tak niewielkich miejscowościach. Respondenci podkreślali, że szkoła średnia stanowi kluczowy czynnik zatrzymujący młodzież w gminie i umożliwiający jej zdobywanie wykształcenia na miejscu, bez konieczności codziennych dojazdów.

Dodatkowym atutem jest aktywna działalność nauczycieli oraz organizacja zajęć pozalekcyjnych, które obejmują zarówno rozwój intelektualny, jak i sportowy uczniów. Szczególnie pozytywnie oceniane są inicjatywy związane z nowoczesnymi metodami nauczania oraz rozwój współpracy szkoły z innymi instytucjami edukacyjnymi i społecznymi.

Rozwój infrastruktury i sytuacja mieszkaniowa

Respondenci doceniają wysiłki Gminy w zakresie poprawy infrastruktury drogowej, kanalizacyjnej oraz rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Wskazywano, że w ostatnich

latach wprowadzono szereg udogodnień, które poprawiają jakość życia mieszkańców, w tym remonty dróg, modernizację przestrzeni publicznych oraz rozwój budownictwa wielorodzinnego w ramach społecznej inicjatywy mieszkaniowej. Nowe osiedla i programy mieszkaniowe są postrzegane jako szansa na przyciągnięcie nowych mieszkańców oraz przeciwdziałanie procesom depopulacyjnym. Respondenci podkreślali, że relatywnie niskie ceny nieruchomości w porównaniu do większych miast mogą stanowić atut w pozyskiwaniu nowych mieszkańców.

Dostępność usług medycznych i rehabilitacyjnych

Dość pozytywnie oceniana jest także lokalna opieka medyczna, w tym dostępność specjalistów oraz funkcjonowanie dwóch placówek rehabilitacyjnych. Wskazywano, że w porównaniu do większych ośrodków, czas oczekiwania na wizytę u specjalisty jest relatywnie krótki, a mieszkańcy mają możliwość korzystania z szerokiego zakresu usług medycznych w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia.

Wybór cytatów:

„Tutaj można żyć spokojnie, bo nie ma tego miejskiego zgiełku. Każdy się zna, jak coś się dzieje, to ludzie sobie pomagają. To nie jest tak jak w miastach, gdzie nikt nikogo nie zna i nie obchodzi go, co się dzieje za ścianą.”

„Cisza, spokój, brak przemysłu – to jest to, co ludzie doceniają. Zielone tereny, lasy, świeże powietrze. Ktoś, kto przyjeżdża z miasta, to od razu to zauważa.”

„U nas w gminie koła gospodyń wiejskich działają naprawdę prężnie. Organizujemy spotkania, wydarzenia, pomagamy seniorom i osobom samotnym. Ludzie tego potrzebują.”

„Mamy szkołę średnią, co w takiej małej gminie to rzadkość. Dzięki temu nasze dzieci mogą tu zostać, a nie od razu wyjeżdżać do innych miast.”

„Opieka zdrowotna jest naprawdę na dobrym poziomie. Można się szybko dostać do lekarza, mamy też rehabilitację, czego w wielu gminach brakuje.”

„Odkąd pojawiły się nowe mieszkania, więcej młodych ludzi zostaje tutaj, zamiast uciekać do miast.”

„Stawy i kąpielisko – to jest coś, czego zazdroszą nam mieszkańcy innych miejscowości.”

„Jak są imprezy plenerowe, to ludzie chętnie się angażują, bo brakuje takich miejsc do spotkań i integracji.”

„Jest dużo inwestycji w infrastrukturę, to widać. Drogi są lepsze, chodniki, miejsca do rekreacji.”

„Chociaż jesteśmy małą społecznością, to w sytuacjach kryzysowych zawsze możemy liczyć na siebie.”

Problemy, bariery i słabe strony życia w Gminie Nowe Miasteczko:

Na podstawie przeprowadzonych warsztatów zidentyfikowano również kluczowe trudności i mankamenty życia w Gminie Nowe Miasteczko, które stanowią istotne wyzwania zarówno dla mieszkańców, jak i lokalnych władz. Zdiagnozowane problemy dotyczą przede wszystkim kwestii infrastrukturalnych, wykluczenia komunikacyjnego, ograniczonej oferty usług społecznych oraz trudności w integracji społeczności lokalnej. W analizie wyróżniono najbardziej istotne negatywnie oceniane aspekty życia w gminie, a także podjęto próbę wskazania ich źródeł i potencjalnych konsekwencji.

Depopulacja i odpływ młodych mieszkańców

Kluczowym problemem Gminy jest postępująca depopulacja i odpływ młodzieży do większych miast. Respondenci zwracali uwagę, że brak perspektyw zawodowych oraz ograniczona oferta kulturalno-rozrywkowa sprawiają, iż młodzi ludzie nie widzą dla siebie przyszłości w Gminie i decydują się na migrację do większych ośrodków miejskich. Mimo podejmowanych działań w zakresie poprawy infrastruktury oraz oferty edukacyjnej, brak dobrze płatnych miejsc pracy pozostaje kluczowym czynnikiem skłaniającym młodych mieszkańców do opuszczania gminy. Konsekwencją tego procesu jest starzenie się lokalnej społeczności oraz zmniejszająca się liczba osób aktywnych zawodowo, co jest wyzwaniem dla lokalnej gospodarki i systemu usług społecznych.

Wykluczenie komunikacyjne – ograniczony transport publiczny

Jednym z najczęściej podnoszonych problemów jest wykluczenie komunikacyjne, przejawiające się w ograniczonym dostępie do transportu publicznego. Badani eksperci wymieniają w tym kontekście niedostateczną liczbę połączeń autobusowych, co znacząco utrudnia mobilność, zwłaszcza osobom starszym oraz młodzieży, która nie posiada własnych środków transportu. Brakuje również regularnych połączeń komunikacyjnych z większymi ośrodkami, takimi jak Nowa Sól czy Zielona Góra, co sprawia, że mieszkańcy mają ograniczone możliwości dojazdu do pracy, szkół, placówek medycznych czy instytucji kultury. Jest to szczególnie uciążliwe dla osób zamieszkujących na obszarach wiejskich

Gminy, które, w opinii uczestników warsztatów, są praktycznie pozbawione dostępu do transportu zbiorowego.

Ograniczona oferta kulturalna i brak miejsc spotkań

Respondenci wskazywali na niedostatek infrastruktury kulturalnej oraz miejsc sprzyjających integracji społecznej. W Gminie Nowe Miasteczko brakuje kawiarni, restauracji oraz lokali gastronomicznych, które mogłyby stanowić przestrzeń spotkań i budowania więzi społecznych. Ponadto oferta kulturalna jest oceniana jako zbyt mało rozbudowana – liczba wydarzeń i inicjatyw społecznych jest niewystarczająca, by zaspokoić potrzeby mieszkańców. Zdaniem badanych, szczególnie odczuwalne jest to w przypadku mieszkańców w wieku aktywności zawodowej, a więc osób 40–60 lat, które nie otrzymują wystarczającej oferty usług lokalnych.

Współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa

Respondenci wskazywali na trudności we współpracy między lokalnymi organizacjami pozarządowymi a instytucjami publicznymi, a także wewnątrz „trzeciego sektora”. W ich ocenie brakuje efektywnej koordynacji działań, co w niektórych przypadkach może prowadzić do dublowania się inicjatyw lokalnych, a jednocześnie do niezagospodarowania pewnych obszarów usług społecznych (niezaspokojenia niektórych potrzeb mieszkańców). W jednostkowych przypadkach organizacje wchodzą w relacje konkurencyjne, tzn. rywalizują o beneficjentów oraz publiczne środki finansowe. Jak przekonują badani, współpraca między organizacjami pozarządowymi najczęściej opiera się na indywidualnych relacjach, brakuje natomiast rozwiązań systemowych, co prowadzi do niespójności podejmowanych działań oraz deficytu strategicznego myślenia o rozwoju lokalnym czy rozwiązywaniu problemów społecznych.

Niska aktywność części mieszkańców i trudności w integracji społecznej

Jednym z wyzwań, które wskazywali respondenci, jest niski poziom zaangażowania społecznego znacznej części miejscowej populacji. W wielu przypadkach inicjatywy społeczne oraz wydarzenia organizowane przez Gminę czy organizacje pozarządowe

przyciągają tę samą, wąską grupę ponadprzeciętnie aktywnych mieszkańców, natomiast pozostali nie uczestniczą w lokalnym życiu społecznym czy kulturalnym. Zidentyfikowano również zjawisko „hermetyczności” niektórych środowisk i grup społecznych, co utrudnia włączanie nowych mieszkańców do różnych form aktywności („ci, co są, to są, ale problem jest z przyciągnięciem innych...”). Obawy dotyczące tworzenia „zamkniętych kręgów” w lokalnych stowarzyszeniach czy grupach nieformalnych oraz niechęć do współpracy między nimi może ograniczać potencjał społecznego rozwoju Gminy.

Bariery w dostępie do niektórych usług społecznych

Respondenci zwrócili uwagę, że niektóre potrzeby w obszarze usług społecznych nie są zaspokojone. Dotyczy to m.in. osób w kryzysie zdrowia psychicznego, którzy potrzebują m.in. wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i psychiatrycznego. W tym kontekście szczególnym aspektem jest niechęć do korzystania z tego rodzaju usług na terenie Gminy w obawie przed oceną społeczną i stygmatyzacją, co jest związane z brakiem anonimowości, charakterystycznym dla małych społeczności. Mimo istnienia placówek rehabilitacyjnych i medycznych, brak usług mobilnych lub dowozu dla osób starszych powoduje, że część mieszkańców nie może skorzystać z dostępnych usług.

Wybór cytatów:

„Największy problem to transport. Jak ktoś nie ma samochodu, to właściwie jest uwieczniony na miejscu. Do Nowej Soli albo Zielonej Góry ciężko się dostać, zwłaszcza wieczorem czy w weekendy.”
„Młodzi stąd uciekają, bo nie mają co tu robić. Praca? No może jakaś jest, ale nie taka, która pozwala normalnie zarobić. A co po pracy? Zero rozrywk, nie ma nawet gdzie usiąść na kawę.”
„Nie ma miejsca, gdzie można by się spotkać. Kiedyś były bary, jakieś restauracje, teraz nie ma nic. Jak ktoś chce się z kimś zobaczyć, to albo w domu, albo w Nowej Soli.”
„Syplalnia Głogowa i Nowej Soli...”
„Współpraca między instytucjami kuleje. Każdy działa trochę na własną rękę, brakuje koordynacji. Przez to niektóre rzeczy się powtarzają, a innych w ogóle brakuje.”
„Jest grupa ludzi, która we wszystkim uczestniczy, ale są też tacy, których nic nie interesuje. Możemy organizować różne wydarzenia, ale oni i tak nie przyjdą.”
„Usługi psychologiczne są, ale nikt nie chce z nich korzystać, bo się boją, że ktoś zobaczy i zaraz będą plotki. Mała społeczność ma swoje minusy.”
„Kiedyś były dwie fabryki mebli i ludzie mieli pracę. Teraz po ich zamknięciu nic konkretnego w to miejsce nie powstało.”
„W organizacjach są te same osoby od lat. Ciężko do nich dołączyć, bo są już zamkniętą grupą.”
„Seniorzy mają trochę zajęć, ale co z osobami w wieku 40-60 lat? Dla nich nie ma praktycznie żadnej oferty.”
„Bez transportu nie ma dostępu do usług. Nawet jak coś jest, to trzeba tam jakoś dotrzeć.”

Poniżej prezentujemy informacje temat dotychczas świadczonych usług społecznych (a więc zaspokojonych potrzeb mieszkańców), jak również tych, których, w opinii uczestników badania, brakuje w Gminie Nowe Miasteczko, tzn. nie są świadczone lub są realizowane w niewystarczającym wymiarze, co negatywnie wpływa na ich dostępność. Niektóre kategorie zdefiniowane przez respondentów odnoszą się do potrzeb różnych grup odbiorców usług społecznych, natomiast inne zostały wyodrębnione ze względu na obszary tych usług (np. edukacja, kultura, czas wolny...). Część wskazań dotyczy nie tyle samych usług, co okoliczności ich świadczenia (np. warunków lokalowych, możliwości dojazdu).

Tabela 37. Zaspokojone i niezaspokojone potrzeby mieszkańców w obszarze usług społecznych

JAKIE USŁUGI SPOŁECZNE SĄ ŚWIADCZONE W GMINIE? Z JAKICH USŁUG MOGĄ SKORZYSTAĆ MIESZKAŃCY?	JAKICH USŁUG SPOŁECZNYCH BRAKUJE (NP. NIE SĄ ŚWIADCZONE LUB JEST ICH ZBYT MAŁO)?
- usług <i>door to door</i> dla osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób, które mają trudności z poruszaniem się - opieka wytchnieniowa - Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością - usługi sąsiedzkie - usługi kulturalne, warsztaty dla różnych grup (np. dla seniorów), zespoły taneczne - usługi sportowo-rekreacyjne - działalność niektórych organizacji pozarządowych, w tym kół gospodyń wiejskich: wydarzenia, projekty, integracja, usługi cateringowe... - praca socjalna (realizowana przez OPS) - bezpłatne porady prawne w GOK-u - świetlica socjoterapeutyczna - terapia psychologiczna (z dojazdem do odbiorcy) - akcje charytatywne na terenie Gminy - infrastruktura pod kątem realizacji usług społecznych: - świetlice wiejskie - pałacyk w Popęszycach - plany remontu tego obiektu wraz z towarzyszącą infrastrukturą (droga dojazdowa) pod kątem świadczenia usług społecznych	- współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa (w opinii badanych jej potencjał nie jest należycie wykorzystany) - klub seniora - dzienny dom pobytu - żłobek - mieszkania treningowe, wspomagane - miejsca spotkań dla młodzieży - opieka wytchnieniowa (całodobowa, turnusy wytchnieniowe) - transport zbiorowy (trudno dostać się ze wsi do Nowego Miasteczka, istnieją ograniczone możliwości skorzystania z busów szkolnych, jest transport do Nowej Soli...) - pomoc w zrobieniu zakupów - wsparcie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego: psycholog, terapeuta, psychiatra (w tym dla dzieci i młodzieży), niektórzy mieszkańcy niechętnie korzystają z tego rodzaju oferty na terenie Gminy ze względu na brak anonimowości („wszyscy się znają...”) - Złota Rączka, usługa porządkowo-naprawcza - mało rozwinięty sektor ekonomii społecznej, brak spółdzielni socjalnej - mało rozwinięty rynek pracy, brak dużych

- budynki szkolne - obiekty sportowe: hala widowiskowa, stadion, boiska (w tym Orliki), siłownie plenerowe	- zakładów, zbyt mała liczba i jakość miejsc pracy - zbyt mało restauracji, kawiarni, pubów - brak mieszkań na wynajem - brak usług terapii uzależnień (nie tylko doraźnej), grup wsparcia - wolontariat
---	--

7. Rekomendacje i wnioski

Niniejszy rozdział zawiera podsumowanie całości materiału, zebranego podczas realizacji wszystkich etapów badawczych. Poniżej przedstawiamy wnioski i rekomendacje z badania z uwzględnieniem proponowanych kierunków działań, a także sposobu ich wdrożenia.

Kluczowym czynnikiem rozwoju usług społecznych jest zapewnienie ich finansowania w dłuższej perspektywie czasowej (przez Gminę oraz – w ramach istniejących możliwości - ze środków zewnętrznych). Wyzwaniem jest zapewnienie stabilnych warunków współpracy z nowo powstającym CUS, w tym opłacalności ekonomicznej realizacji usług społecznych. Ze względu na niewystarczający potencjał lokalnych podmiotów potrzebne są działania na rzecz zbudowania trwałego, profesjonalnego rynku usług społecznych. W przyszłości CUS będzie zlecać usługi społeczne (organizacjom pozarządowym, podmiotom ekonomii społecznej, czy przedsiębiorcom), a także tworzyć długofalowe, stabilne rozwiązania na rzecz wzmocnienia rynku usług społecznych. Zapewnienie odpowiednich warunków współpracy powinno korespondować z systemem wsparcia usługodawców. W tym kontekście szczególnie ważne jest:

- zapewnienie opłacalnych ekonomicznie warunków realizacji usług społecznych (np. adekwatnych stawek),
- preferowanie zlecania usług w ramach zamówień publicznych lub – w mniejszym stopniu – stosowanie trybu konkursowego,
- stosowanie aspektów i klauzul społecznych,
- dłuższa perspektywa czasowa: stosowanie wieloletnich umów na realizację usług społecznych (np. trzyletnich),

- prowadzenie ustawicznej diagnozy potrzeb pod kątem usług społecznych, tworzenie i profilowanie lokalnych podmiotów pod kątem zaspokojenia ww. potrzeb,
- utworzenie systemu wsparcia usługodawców na poziomie lokalnym przez CUS: budowanie partnerskich relacji, wymiana informacji, edukacja, wzmocnienie potencjału PES/PS, monitorowanie jakości świadczonych usług.

Nawiązując do poprzedniego wątku, rekomenduje się **utworzenie przez przyszły CUS systemu skutecznej koordynacji usług oraz współpracy z usługodawcami**. Sieciowanie różnych podmiotów jest jednym z wyzwań, przed którym staje nowa instytucja, tym bardziej, że owa sieć obejmie podmioty zaliczane do różnych sektorów (publicznego, pozarządowego, komercyjnego), charakteryzujące się odmienną logiką działania i tzw. kulturą organizacyjną. Warto wspomnieć, że Centrum będzie ważnym punktem odniesienia dla wielu innych lokalnych instytucji organizujących usługi społeczne, jak np. placówki kulturalne czy edukacyjne (co oczywiście nie jest równoznaczne z przejmowaniem lub nadzorowaniem ich zadań przez CUS).

Lokalny rynek usług społecznych – podobnie, jak w całej Polsce – pozostaje na relatywnie wczesnym stadium rozwoju. Część potencjalnych usługodawców (np. organizacje pozarządowe) realizuje cenne przedsięwzięcia dla miejscowej społeczności, jednak w dużym stopniu nie są oni przygotowani (np. pod względem organizacyjnym i świadomościowym) do profesjonalnego funkcjonowania w modelu usług społecznych (np. nie prowadzą działalności gospodarczej, realizują zadania publiczne zlecane przez administrację w trybie konkursowym lub podejmują tradycyjnie rozumiane działania społeczne, nie definiując ich w kategoriach świadczenia usług). Tworzenie rynku usług społecznych w Gminie Nowe Miasteczko to również szeroko rozumiana aktywizacja społeczna, jak również zapewnienie wysokiej jakości życia i możliwości zaspokojenia potrzeb społecznych.

Rekomenduje się **utworzenie systemu wsparcia usługodawców przez przyszły CUS**. Między innymi proponuje się wyodrębnienie komórki organizacyjnej (lub oddelegowanie osoby) w ramach CUS, która pomagałaby realizatorom usług np. w sprawach proceduralno-administracyjnych, ale również merytorycznych (w tym związanych z zapewnieniem

wysokiej jakości usług). Rolą CUS jest tworzenie profesjonalnego rynku usług społecznych, zatem konieczne jest przygotowanie nowotworzonych oraz już funkcjonujących podmiotów jako potencjalnych wykonawców, gotowych do funkcjonowania w modelu usług społecznych. Konieczne jest również podjęcie działań informacyjnych i edukacyjnych, ponieważ **powstawanie rynku usług społecznych sprzyjać będzie ekonomizacji i profesjonalizacji sektora usługodawców w Gminie Nowe Miasteczko**. Tworzenie rynku usługodawców to również inwestowanie w lokalnych liderów, stymulowanie powstawania nowych organizacji społecznych, promowanie wolontariatu czy usług sąsiedzkich.

Choć obszar ten nie był bezpośrednim przedmiotem badania, z kontekstu pozyskanych informacji można wyprowadzić wniosek, że **poziom wiedzy (różnych grup) mieszkańców Gminy na temat idei utworzenia CUS jest niewystarczający**. Kluczowym wyzwaniem jest również budowanie wizerunku nowej instytucji w oderwaniu od skojarzeń z OPS i negatywnego stereotypu pomocy społecznej. Skuteczne wypełnianie roli CUS wiąże się z koniecznością dotarcia z informacją do mieszkańców i zbudowania skutecznej strategii komunikacyjnej. Na podstawie badań można również sformułować wniosek, że przepływ informacji na temat dostępnej oferty jest niewystarczający – **przedstawiciele różnych grup odbiorców deklarowali, że nie czują się wystarczająco poinformowani na temat możliwości skorzystania z usług społecznych** w Gminie, informacja jest rozproszona oraz brakuje wiodącego źródła wiedzy w tym obszarze. Jednocześnie proces tworzenia CUS generuje daleko idące oczekiwania różnych grup mieszkańców, co również wymaga uporządkowania sfery przepływu informacji. Pożądane jest **opracowanie precyzyjnego Planu Komunikacji CUS ze społecznością lokalną**, obejmującego m.in. określenie kluczowych kanałów (nośników) informacji, jak np. lokalne media, w tym społecznościowe, ogłoszenia i ulotki, czy bezpośrednie spotkania z mieszkańcami. Tego rodzaju strategia komunikacyjna powinna być oparta o dywersyfikację różnych kanałów, czy nośników (w taki sposób, aby skutecznie docierać do grup mieszkańców o różnych potrzebach i deficytach). Chodzi tu o wykorzystanie mediów elektronicznych, ale również tradycyjnych, a także uwzględnienie roli osób, czy instytucji, ważnych dla społeczności lokalnej (np. parafii, organizacji pozarządowych, lokalnych liderów, itp.). Proponuje się rozważenie **innowacyjnego podejścia do komunikacji społecznej**, np. przeprowadzenie eksperymentu

społecznego polegającego na wypracowaniu autorskich rozwiązań dopasowanych do lokalnej specyfiki, jak **rozproszone sieci komunikacyjne, oparte o zasoby lokalne** (lokalnych liderów, radnych, relacje sąsiedzkie, miejscowe podmioty, jak ośrodki kultury, świetlice, czy placówki edukacyjne, a także sieci cyfrowe). Konieczne jest również wypracowanie skutecznej puli argumentów, a więc korzyści płynących z powstania CUS (dla mieszkańców – lokalnej społeczności oraz dla Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego). Z pewnością warto prowadzić **wizerunkowe kampanie społeczne**, a także szeroko rozumiane działania edukacyjne w tym obszarze.

Ponadto **rekomenduje się utworzenie platformy usług społecznych w Gminie Nowe Miasteczko**, rozumianej jako narzędzie informatyczne zarządzania usługami (np. powiązania pracy koordynatorów usług społecznych i pracowników socjalnych) i zarazem kompleksowe źródło wiedzy oraz instrument kojarzenia przedstawicieli strony podażowej i popytowej (usługodawców i usługobiorców).

W kontekście społecznych aspektów rozwoju Miasta **kluczowe znaczenie mają długoterminowe trendy i perspektywy demograficzne**. Od wielu lat w Gminie Nowe Miasteczko zmniejsza się liczba mieszkańców, a także zmienia się struktura populacji ze względu na wiek (rośnie odsetek seniorów). **Usługi społeczne w Gminie Nowe Miasteczko powinny odpowiadać na wyzwania związane z trendami demograficznymi**. Z tego powodu konieczne jest prowadzenie przemyślanej polityki wsparcia i tworzenie kompleksowej oferty usług społecznych dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami, czy innych osób niesamodzielnych. Jednocześnie pożądane jest tworzenie atrakcyjnej oferty usług dla innych grup mieszkańców, w tym m.in. rodzin z dziećmi oraz dzieci i młodzieży, co sprzyjać będzie szeroko rozumianemu rozwojowi społecznemu oraz zapewnieniu wysokiej jakości życia w Gminie (a w ten sposób, przy umiejętnie prowadzonej polityce, możliwe będzie ograniczenie zjawiska depopulacji).

W kontekście budowania lokalnego rynku usług społecznych kluczowe są następujące informacje z badania:

- ankietowani mieszkańcy krytycznie oceniają jakość życia w Gminie - 20 proc. uważa, że jest ona wysoka, natomiast 2/3 mieszkańców formułuje ocenę negatywną,

średnia w skali czterostopniowej wynosi 2,13, co jest równoznaczne z oceną zbliżoną do umiarkowanie negatywnej,

- badani formułują relatywnie wysokie oceny jakości usług edukacyjnych (przedszkoli, szkół podstawowych), dość pozytywne opinie wyrażano względem oferty dla seniorów, oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, jakości ochrony zdrowia oraz szkół ponadpodstawowych (w Gminie Nowe Miasteczko funkcjonuje szkoła średnia),
- najczęściej wątpliwości ankietowanych mieszkańców budzą: transport publiczny, jakość pracy miejscowej policji, szeroko rozumiane usługi dla osób bezrobotnych, żłobki oraz oferta spędzania czasu wolnego,
- najbardziej oczekiwane przez mieszkańców działania w sferze społecznej w okresie najbliższego roku to: tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego (dla różnych grup mieszkańców), aktywizacja zawodowa i wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, poszerzenie oferty sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej, pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców, jak również, terapia i pomoc psychologiczna oraz psychiatryczna,
- w okresie ostatnich kilku lat respondenci najczęściej korzystali z następujących usług: transport *door to door* dla osób z niepełnosprawnościami i problemem z poruszaniem się, usługa asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością oraz pomoc sąsiedzka,
- wszystkie dotychczasowe usługi społeczne zostały pozytywnie ocenione przez ich odbiorców, jednak szczególnie wysokie oceny zyskały: transport *door to door*, opieka wytnieniowa oraz asystent rodziny,
- w opinii mieszkańców najbardziej potrzebne są następujące usługi społeczne: miejsce aktywności lokalnej (otwarte dla społeczności lokalnej miejsce spotkań sąsiedzkich), klub młodzieżowy - miejsce spotkań dla młodzieży (różne możliwości spędzania czasu, np. gra w bilard lub lotki), „Złota rączka” dla osób samotnych (pomoc w drobnych naprawach domowych), klub lub dom seniora, rehabilitacja dla dzieci i osób starszych, teleopieka, jak również usługi psychiatry i psychologa dla dzieci,

- nieco niżej w hierarchii potrzeb lokują się inne usługi, które również należy uznać za pożądane, choć liczna grupa mieszkańców nie zamierza korzystać z nich osobiście (np. adresowane do różnych grup mieszkańców o specjalnych potrzebach),
- jako najbardziej deficytowe obszary usług społecznych badani mieszkańcy wskazują (udzielając odpowiedzi na pytanie otwarte): transport publiczny (komunikacja zbiorowa na terenie Gminy), oferta rekreacyjna i kulturalna, możliwości uprawiania sportu, oferta skierowana do młodzieży (m.in. tworzenie miejsc do spędzania czasu wolnego) oraz dzieci, aktywizacja zawodowa, jak również oferta gastronomiczna (brak restauracji, kawiarni, pubów),
- zdaniem uczestników pomiaru usługi społeczne w Gminie Nowe Miasteczko powinny być kierowane przede wszystkim do seniorów w wieku 61-80 lat oraz młodzieży w wieku lat 16-19, ponadto liczna grupa badanych widzi potrzebę realizacji usług dla dzieci w wieku 7-15 lat,
- w przypadku grup kategorialnych badani najczęściej wymieniali osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, a także seniorów i członków ich rodzin, następnie – osoby doznające przemocy domowej, osoby bezrobotne i w trudnej sytuacji na rynku pracy, jak również rodziny z dziećmi,
- niniejszy raport zawiera również informacje uzyskane w ramach jakościowej części badania, w której zbadano potrzeby niektórych grup, wskazanych jako zagrożone wykluczeniem lub wymagające wsparcia, a więc – co za tym idzie – kluczowe obszary interwencji w „Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla województwa lubuskiego na lata 2023-2026”.

Powstające Centrum Usług Społecznych w Gminie Nowe Miasteczko powinno pełnić rolę **koordynatora i współtwórcy lokalnego rynku usług, podmiotu sieciującego JST, PES, NGO, biznes i różne grupy mieszkańców**. Funkcją CUS będzie również zapewnienie odpowiedniej jakości usług (we współpracy z usługodawcami). W dłuższej perspektywie CUS mógłby pełnić rolę głównej instytucji, odpowiedzialnej za monitorowanie i diagnozowanie procesów społecznych w Gminie. Innymi słowy, **CUS mógłby stać się kluczowym podmiotem wspomagania rozwoju Gminy**, tworzącym systemowe rozwiązania w obszarze gromadzenia

wiedzy na potrzeby programowania lokalnych polityk publicznych i podejmowania kluczowych decyzji przez władze samorządowe. Co za tym idzie, proponuje się **silne zaakcentowanie roli CUS jako głównej instytucji eksperckiej**, tworzącej systemowe rozwiązania w obszarze gromadzenia wiedzy, prowadzącej badania i analizy społeczne i tym samym wspomagającej rozwój miasta. W ten sposób możliwe będzie podejmowanie ważnych decyzji i programowanie lokalnych polityk publicznych w paradygmacie zarządzania opartego na dowodach. Aby CUS mógł skutecznie wypełniać tę rolę, konieczne jest wyposażenie pracowników w odpowiednie kompetencje w obszarze prowadzenia diagnoz lokalnych, m.in. poprzez szkolenia, czy inne formy edukacyjne w obszarze gromadzenia i przetwarzania danych oraz prowadzenie badań i analiz społecznych. Rolą CUS mogłaby również być koordynacja procesów rozwojowych, w tym np. tworzenia dokumentów strategicznych i programowych (np. w obszarze rozwiązywania problemów społecznych, jak również innych obszarach szeroko rozumianej polityki społecznej Gminy).

Jednym z kluczowych wyzwań stojących przed nowo powstającym CUS jest **konieczność świadczenia usług dla lokalnej społeczności, a więc dla wszystkich grup mieszkańców**. Oznacza to, że Centrum będzie adresować swoje działania nie tylko do odbiorców pomocy społecznej, na czym skupiał się dotychczasowy OPS. Proponuje się organizację obsługi mieszkańców zgodnie z ideą „jednego okienka”, w jednym budynku, bez stygmatyzowania i podziału na klientów pomocy oraz usług społecznych.

W świetle uzyskanych wyników rekomenduje się prowadzenie polityki opartej na zrównoważonym rozwoju usług społecznych na całym obszarze gminy, a więc **tworzenie zdecentralizowanego rynku usług**, w oparciu o sołectwa oraz rozproszone miejsca aktywności lokalnej, jak np. sale wiejskie. Tego rodzaju podejście wymaga świadczenia (w miarę możliwości) istotnej puli usług w społecznościach lokalnych, bez konieczności czasochłonnych dojazdów. Oznacza to również bardziej efektywne wykorzystanie istniejącej sieci świetlic wiejskich. Przypomnijmy, że respondenci podczas badań jakościowych wspominali, że tego rodzaju infrastruktura nie jest optymalnie zagospodarowana. Ważnym miejscem świadczenia usług społecznych w Gminie może być również pałac w Popęszycach (rozważany jest remont tego obiektu wraz z towarzyszącą infrastrukturą). W związku z powyższym zaleca się tworzenie lokalnych miejsc spotkań, otwartych dla społeczności

(różnych grup mieszkańców) i partycypacyjnie zarządzanych. W tym kontekście ważne jest również zapewnienie profesjonalnej animacji społecznej, która powinna być realizowana w ramach Organizowania Społeczności Lokalnej.

Proces tworzenia CUS wymaga również daleko idącej zmiany w samej instytucji. Jak pokazują wyniki badań jakościowych, w zespole OPS (podobnie, jak we wszystkich podobnych instytucjach w różnych regionach kraju) istnieją wyzwania, związane z koniecznością zmiany sposobu myślenia (przejścia od funkcjonowania w paradygmacie pomocy społecznej do modelu usługowego). Rekomenduje się **podjęcie działań, zmierzających do zmiany tego stanu rzeczy.** Przełamanie tych barier oznacza konieczność wdrożenia procesu zmiany, polegającej na przygotowaniu pracowników CUS do funkcjonowania w modelu usługowym, tym bardziej, że Centrum będzie „instytucją pierwszego kontaktu” dla wielu mieszkańców Gminy. Proponuje się skonstruowanie wielowymiarowego i interdyscyplinarnego **systemu wsparcia zespołu CUS**, z zastosowaniem różnych metod i technik (np. warsztatów, szkoleń, wizyt studyjnych, usług doradczych, superwizji, działań na rzecz zapobiegania wypaleniu zawodowemu).

Jak pokazują badania, wśród ankietowanych mieszkańców Gminy Nowe Miasteczko istnieje przyzwolenie na tworzenie (częściowo) odpłatnej oferty usług społecznych (na średnim poziomie – na tle podobnych pomiarów, realizowanych w innych gminach). 55 proc. badanych chciałoby korzystać z usług odpłatnych (jeśli byłaby taka konieczność), natomiast 23 proc. deklaruje chęć skorzystania z usług nieodpłatnych (najczęściej są to osoby określające sytuację ekonomiczną swoich gospodarstw domowych jako średnią, przeciętną). **Zaleca się budowanie modelu opartego na częściowo odpłatnych usługach społecznych.** Odpłatność nie może jednak pozostawać w sprzeczności z ich powszechnością i dostępnością dla jak najszerszych grup mieszkańców. **Pobieranie opłat za usługi nie jest tożsame z budowaniem komercyjnego modelu ich świadczenia.** Owe opłaty powinny być dodatkowym, a nie wiodącym źródłem finansowania lokalnego systemu usług. Środki pobierane od odbiorców powinny służyć zapewnieniu większej dostępności usług, natomiast z całą pewnością nie mogą być czynnikiem wpływającym na standard, czy jakość ich świadczenia (co byłoby działaniem wątpliwym etycznie). Osobną kwestią pozostaje oczywiście ustalenie odpowiedniej wysokości opłat, być może warto rozważyć ustanowienie

systemu świadczeń dla osób, czy rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i ekonomicznej.

Jak już wspomnieliśmy, **oferta usług społecznych oraz sposób ich świadczenia muszą być dopasowane do precyzyjnie zdiagnozowanych potrzeb odbiorców**. Na podstawie zrealizowanych badań można dodać, że wspomniana oferta powinna być wielowymiarowa i kompleksowa. W dużym stopniu chodzi o zaspokojenie różnych kategorii potrzeb: niższego i wyższego rzędu. **Rekomenduje się zapewnienie możliwości tworzenia dopasowanych do indywidualnych potrzeb odbiorców, możliwie rozbudowanych pakietów usług społecznych**. Kompleksowość oferty oznacza również zaspokajanie zróżnicowanych oczekiwań (różnych grup) odbiorców. Tego rodzaju pakiety usług powinny być szerokie i zaspokajać różne kategorie potrzeb odbiorców (podstawowe i bardziej zaawansowane). Warto podkreślić, że dotyczy to wszystkich grup odbiorców, w tym klientów pomocy społecznej, którzy – oprócz świadczeń z systemu pomocy społecznej – mogliby otrzymywać w pakiecie np. usługę edukacyjną lub kulturalną. Niniejszy raport zawiera wiele szczegółowych wskazówek, które mogą posłużyć do skonstruowania optymalnych pakietów usług, dopasowanych do zdiagnozowanych potrzeb różnych grup odbiorców. Jednocześnie warto zaznaczyć, że tworzenie pakietów usług nie może być obligatoryjne i – co do zasady – musi wynikać z indywidualnej diagnozy potrzeb danego mieszkańca.

Bardzo istotnym wyzwaniem jest włączanie mieszkańców w proces projektowania i organizacji usług społecznych, tym bardziej, że – w większości badanych obszarów – aktywność i kapitał społeczny pozostają na średnim, przeciętnym poziomie (w odniesieniu do wyników innych podobnych pomiarów). Z pewnością można jednak mówić o potencjale społecznego zaangażowania – w Gminie Nowe Miasteczko funkcjonują organizacje pozarządowe, liderzy lokalni i grupy nieformalne, co stanowi podstawę do planowania działań w obszarze aktywizacji społecznej. Zgodnie z ideą centrów usług społecznych, owe **usługi powinny zostać uspołecznione, a więc obudowane działaniami na rzecz integracji oraz aktywnością mieszkańców**. Tworzenie profesjonalnego rynku usług i sieci usługodawców nie może pozostawać w sprzeczności z misją i wrażliwością społeczną. W tym kontekście szczególnie istotną rolę pełnić będą Organizatorzy Społeczności Lokalnej, działający na rzecz zmotywowania i włączania (różnych grup) mieszkańców. Konieczne jest

prorowadzenie systematycznych mikro-diagnoz (w ujęciu przestrzennym lub kategoryalnym) i ich praktyczne zastosowanie, tj. prowadzenie działań animacyjnych, dopasowanych do precyzyjnie zidentyfikowanych potrzeb. Proponuje się również wzmocnienie innych instrumentów „uspołeczniania” usług społecznych, jak np. wolontariatu, działań sąsiedzkich, czy innych rozwiązań o charakterze wzajemnościowym (w ten sposób mogą być zaspokajane potrzeby różnych grup odbiorców, jak np. seniorzy, czy osoby z niepełnosprawnościami).

W kontekście planowanych działań w ramach Organizowania Społeczności Lokalnej należy zwrócić uwagę na kilka następujących informacji, płynących z badań. 72 proc. badanych jest zadowolonych ze swoich relacji z sąsiadami, co jest relatywnie wysokim rezultatem na tle innych, podobnych badań realizowanych przez firmę LBS. Pozostałe wskaźniki kapitału społecznego i aktywności mieszkańców są na przeciętnym poziomie. 48 proc. badanych deklaruje wysoki poziom poczucia sprawczości, 15 proc. deklaruje wysoki poziom zaufania w relacjach z innymi, natomiast 83 proc. podejmowało przynajmniej jedną formę aktywności społecznej.

W nawiązaniu do powyższych rezultatów warto zwrócić uwagę na fakt, że działania OSŁ w nowo powstającym CUS powinny być realizowane na dwóch poziomach: strategiczno-programowym, jak również w formie bezpośredniej pracy animacyjnej z mieszkańcami (grupami, społecznościami). Działania strategiczno-programowe będą wynikać m.in. z niniejszej diagnozy. Dzięki temu badaniu zostały rozpoznane i zmapowane zostały różnego typu społeczności: terytorialne (osiedla mieszkaniowe) lub kategoryalne, mające wspólne interesy lub tożsamość. Na tej podstawie możliwe będzie podjęcie decyzji o wyborze społeczności, z którymi OSŁ-owiec będzie pracował w najbliższym czasie, a także do jakich społeczności będą kierowane działania animacyjne. W ramach działań strategiczno-programowych zostanie opracowany Plan OSŁ, będący częścią Planu Wdrażania CUS. Wspomniany plan powinien zostać przygotowany ze w oparciu o metodykę pracy środowiskowej, w nawiązaniu do kluczowych polskich (CAL, OSŁ) i zagranicznych (metoda ABCD) podejść w zakresie rozwijania potencjału społeczności lokalnych. W Planie OSŁ kluczowe będą następujące elementy: wartości i budowanie więzi, planowanie zmiany

społecznej, zasadnicze komponenty merytoryczne (diagnoza, aktywizacja, integracja, edukacja), jak również wskazanie głównych aktorów OSL.

Ankieta konsultacyjna

DOTYCZĄCA RAPORTU DIAGNOZY POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY
NOWE MIASTECZKO

Imię i Nazwisko osoby zgłaszającej uwagi	Miejscowość	Data wypełnienia
Wyrażam zgodę na przetwarzanie podanych danych osobowych w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych (zgoda jest wymagana).		
Data:	Podpis:	

1. Czy wykonana diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Gminy Nowe Miasteczko według Pani/Pana była przeprowadzona we wszystkich obszarach życia społecznego?

☐

tak

☐

nie

2. Propozycja własna dotycząca zmian w sporządzonym raporcie diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej Gminy Nowe Miasteczko :

PROPOZYCJE DO DIAGNOZY		
Lp.	Aktualny zapis w raporcie diagnozy ze wskazaniem nr strony, rozdziału, punktu, podpunktu, itd.	Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia rozdziału, punktu, podpunktu) lub propozycja nowego zapisu w raporcie diagnozy
1.		
2.		

3.		
...		

Uwagi można składać za pośrednictwem niniejszego formularza:

- 1) drogą pocztową oraz osobiście – na adres: Urząd Miejski w Nowym Miasteczku,
- 2) w wersji elektronicznej – formularz podpisany i zeskanowany przesłany na adres: sekretariat@nowemiasteczko.pl

Opinie, uwagi lub propozycje zmian można zgłaszać w terminie od **17.04.2025 r. do 05.05.2025r.**

Nie będą rozpatrywane uwagi i opinie zgłoszone anonimowo i po terminie.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. 119.1 z 04.05.2016) informuję, iż:

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Miasteczko z siedzibą w Nowym Miasteczku (67-124) przy ulicy Rynek 2. Z administratorem można skontaktować się mailowo: sekretariat@nowemiasteczko.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można skontaktować się mailowo: iod@nowemiasteczko.pl.

Dane przetwarzane są dla celów związanych z pozyskaniem opinii mieszkańców na temat zmiany granic administracyjnych Gminy Nowe Miasteczko, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a RODO (zgody na przetwarzanie danych). Dane osobowe mogą być udostępniane innym odbiorcom lub kategoriom odbiorców danych osobowych, którymi mogą być podmioty upoważnione na podstawie odpowiednich przepisów prawa. Szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych zamieszczone zostały w klauzuli informacyjnej wywieszonej na tablicy ogłoszeń lub na stronie internetowej: www.nowemiasteczko.pl w zakładce „Ochrona danych osobowych”.